

ὁ ἅγιος Νικήτας

100 χρόνια ἐλευθέρης ζωῆς
ΣΕΡΡΕΣ
1913 - 2013

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΣΕΡΡΩΝ ΚΑΙ ΝΙΓΡΙΤΗΣ
ΕΤΟΣ ΚΕ' - ΤΕΥΧΟΣ 246 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013

«Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΗΤΑΣ
ὁ ἐν Σέρραις ἀθλήσας».
Διμηνιαῖο Περιοδικό
Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Σερρῶν καὶ Νιγρίτης,
ἐκδιδόμενο ὑπὸ τοῦ Ἑπικοινωνια-
κοῦ καὶ Μορφωτικοῦ Ἰδρυμάτος
«Ὁ Ἅγ. Νικήτας ὁ Νέος»,
προνοία καὶ ἐπιμελεία
τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου
Σερρῶν καὶ Νιγρίτης
κ.κ. ΘΕΟΛΟΓΟΥ.
Ἰδιοκτίτης:
Ἱερὰ Μητρόπολις Σερρῶν
καὶ Νιγρίτης.

Δ/ΝΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ
πρωτ. Ἰορδάνης Θεμελίδης
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Γεώργιος Μπακιρτζής
Παναγιώτης Παπαφράγκος
Παναγιώτης Σκαλτσής
Φιλοκτίμων Φάκας
Χαράλαμπος Χαραλαμπίδης
Διανέμεται δωρεάν.
Συνδρομές προαιρετικές.
Ἐπιστολές καὶ ἐμβάσματα:
Ἱερὰ Μητρόπολις Σερρῶν
& Νιγρίτης - 621 22 ΣΕΡΡΕΣ
Τηλ. 2321 0 68 100
Fax 2321 0 68 119
Τυπογραφείο «ΜΕΛΙΣΣΑ»,
Ἀσπροβάλτα Θεσ/νίκης
τηλ. 2397 0 23 313
Fax 2397 0 21 754

Εἰκόνα ἐξωφύλλου:

Ὁ Ἅγ. Θεόδωρος ὁ Στρατηλάτης.
Ψηφιδωτό Ἀγ. Θεοδώρων Σερεῶν

Τὰ ἐνυπόγραφα ἄρθρα ἐκφράζουν
ἀπόψεις τοῦ ἀρθρογράφου, γὰ τίς
ὁποῖες καὶ φέρει ὁ ἴδιος τὴν εὐθύνη.

Περιεχόμενα

- Μήνυμα τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας γιὰ τὴν ἐπέτειο
100 χρόνων ἀπὸ τὴν ἀπελευθέρωση τῶν Σερρῶν.....3
- Μαλαματῆς Χαριζανοπούλου - Ἀμπελίδου:
Οἱ ἐκτιμητές (ποίημα).....4
- Ὁμιλία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Βεροίας, Ναούσης
καὶ Καμπανίας στὸ Μνημόσυνο τοῦ Μακαριστοῦ
Μητροπολίτου Ἀπόστολου Χριστοδούλου.....5
- Φιλοκτήμονα Χ. Φάκας:
Κοινωνικές συνέπειες διαφόρων ἐπαναστάσεων.....8
- Στ. Δήμον: Ἡ ἴδια πάντα ἱστορία (ποίημα).....10
- Δημητρίου Παπάξη:
Ὁ Μητροπολίτης Ἀπόστολος Χριστοδούλου (Α΄).....11
- Ἀπόψεις καὶ Σχόλια.....16
- Ἑλένης Τσιρίκα - Μάνου:
Ὁδοιπορικό στοὺς Ἁγίους Τόπους (Β΄).....18
- Γρηγορίου Ἐπισκόπου Νύσσης: Ἐγκώμιον, εἴτ' οὖν
μαρτύριον εἰς τὸν Ἅγιον Μεγαλομάρτυρα τοῦ Χριστοῦ
Θεόδωρον τὸν Τήρωνα, ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ λόγου.....22
- Ἀπολογισμός Φιλανθρωπικοῦ ἔργου Ἱερᾶς Μητροπόλεως
κατὰ τὸ 2012.....24
- Νιγρίτα/Βισαλτία 1912/2013:
100 χρόνια ἐλευθέρου βίου.....28
- Ἐκκλησιαστικές Εἰδήσεις καὶ Χρονικά.....31
- Ἀπὸ τὴ Σοφία τῶν Πατέρων:
Ἀπὸ τὸν βίο καὶ τὴν πολιτεία τοῦ ὁσίου Ἀντωνίου.....39

Ἀσκητική Γωνιά

Νά εἶσαι σοβαρὸς καὶ νά στοχάζεσαι τὸν σκοπὸ ποὺ
βρίσκεσαι στὴ γῆ. Ὁ λόγος σου νά εἶναι ἀλατισμένος καὶ
τό χαμόγελό σου σεμνό.

Μ. Βασίλειος, Στὸ πρόσεχε σεαυτῷ.

Ὅποιος ἀγαπᾷ τὸν ἑαυτό του, δέν μπορεῖ νά ἀγαπᾷ
τὸν Θεό. Αὐτὸς ποὺ ἀγαπᾷ πραγματικά τὸν Θεό, θεω-
ρεῖ τὸν ἑαυτό του ξένο καὶ πάροικο στὴ γῆ αὐτή...

Ἅγ. Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ

Ὅπως τὸ κοφτερὸ μαχαίρι εὐκόλα καταστρέφεται
ἀπὸ μία πέτρα, ἔτσι καὶ μία ψυχὴ καλλιεργημένη μπο-
ρεῖ νά χάσει τὸν ἑαυτό της ἀπὸ τὴν ὑπε-
ρηφάνεια.

Ὁσία Συγκλητική

πρόοδο του πληρώματος της τοπικής Ἐκκλησίας, γιά τήν προστασία τῶν ἀδικουμένων καί γιά τήν ἐθνική ἀφύπνιση τοῦ λαοῦ.

Ἐκεῖνος ὁργάνωσε κατ' ἐκείνες τίς δραματικές ὥρες τοῦ Ἰουνίου τοῦ 1913 τήν ἀμυνα τῆς πόλεως, προστατεύοντας ὡς πατέρας πολίτες τῶν Σερρών ἀπό τίς ἄγριες ἐπιθέσεις τῶν Βουλγάρων. Μέ ἀπαράμιλλη τόλμη προσεπάθησε νά ἀποτρέψει τήν καταστροφή τῆς πόλεως ἀπευθυνόμενος ἐγκαίρως στίς βραδέως δυστυχῶς προελαύνουσες Ἑλληνικές δυνάμεις καί ἐθρήνησε ὡς ἄλλος Ἱερεμίας στά ἐρείπια τῆς ἀγαπημένης του πόλεως, ἀνάμεσα στά ὁποῖα περιλαμβάνονταν ὁ παλαίφατος Βυζαντινός Μητροπολιτικός Ναός τῶν Ἁγίων Θεοδώρων καί ἄλλες 20 περίπου ἐκκλησίες. Ὑπεδέχθη, τέλος, ὡς ἐπικεφαλῆς τῆς πόλεως, τόν ἔνδοξο Ἑλληνικό στρατό πού ἀπελευθέρωσε τήν πόλη μετά ἀπό βαριά σκλαβιά 530 χρόνων.

Τό Ἑλληνικό Ἔθνος ἀφοῦ δοκιμάσθηκε σκληρά, τελικά θριάμβευσε, γιατί εἶχε πίστη στό Θεό καί ἀγωνιζόταν γιά τό δίκαιο. Ὅσοι μετεῖχαν μέ ὁποιοδήποτε τρόπο στόν ἱερό αὐτόν ἀγώνα, ἀναδείχθηκαν ὑπέρτεροι τῶν περιστάσεων σέ φιλοπατρία, σέ θάρρος, σέ ἀνδρεία, σέ πνεῦμα θυσίας. Ἄς εἶναι αἰώνια ἡ μνήμη τῶν ἀθάντων τούτων νεκρῶν πού τά σεπτά λείψανά τους σκεπάζει ἡ ἔνδοξος Σερραϊκή γῆ καί ἀπαλά τά μυρώνει μέ τό εὐωδιαστό θυμίαμα τῆς εὐγνωμοσύνης μας.

Αὐτό ὅμως τό λαμπρό ἱστορικό παρελθόν ὑπαγορεύει σέ ὅλους μας τό χρέος νά βαδίσουμε μέ πιστότητα πάνω στά χνάρια τῶν ἡρώων καί τῶν μαρτύρων τῆς πατρίδος μας. Ὁ Ἑλληνικός λαός στήν ἱστορική του πορεία ἔχει γνωρίσει πολ- λούς κατακτητές, ἔχει ἀποκτήσει συνείδηση τί θά πεῖ σκλαβιά καί ἔχει χύσει πολύ αἷμα γιά τήν πολυπόθητη κάθε φορά ἐλευθερία του. Ἔτσι γνω- ρίζει τή μεγάλη σημασία καί ἀξία τῆς εἰρηνικῆς καί ἐλευθέρης ζωῆς. Εἶναι ὕψιστο χρέος ὅλων μας νά ἀξιοποιήσουμε τήν πνευματική αὐτή παρα- καταθήκη τῶν πατέρων μας καί τήν ἱστορική ἐμπειρία αὐτοῦ τοῦ μαρτυρικοῦ λαοῦ καί νά κρα- τήσουμε ἄσβηστη τή φλόγα τῆς ἐλευθερίας. Ἡ με- λέτη καί ἡ βαθιά γνώση τῆς ἱστορίας, ἡ ἐπαγρύ- πνηση καί ἡ ἐγκατάλειψη τοῦ ἐφησυχασμοῦ, ἡ ἐθνική μας ἐνότητα καί ὁμοψυχία ἀποτελοῦν καί σήμερα τά πιό ἀποτελεσματικά ὄπλα, γιά τήν ἀντιμετώπιση τῶν ποικίλων ἐθνικῶν, κοινω- νικῶν καί πνευματικῶν προκλήσεων τῆς σύγ- χρονης ἐποχῆς.

Μετ' εὐχῶν

† Ὁ Σερρών καί Νιγρίτης Θεολόγος.
† Ὁ Σερρών καί Νιγρίτης Θεολόγος

Οἱ ἐκτιμητές

Τοῦ λύχνου σου τό λάδι δέν ἀρκεῖ,
μά στέρεψε καί στό τραπέζι.
Στό πιάτο μόνο πικρὸ ροζίζεις.
Ἡ πίκρα μέ τήν πείνα παίζει.

Τά δάκτυλα ἀνήμπορα
νά κάνουν τό σταυρό
γιά τοῦτο τό μικρό μερίδιο.
Μετροῦν τίς λιγοστές μπουκιές
σάν νά τίς τρώει τό κατοικίδιο.

ὦ! Ποιός ὄρισε τούς ἐκτιμητές,
ἀφοῦ τή διανομή δέν ἔκαμαν σωστή;
Τά δικά τους τά πρέπει ληγμένα
στή δική τους ἀνέμη τυλιγμένα.

Βύθισαν πρῶτα στό ἐγώ τους
τό μέτρο τῆς δίκαιας τάχα διανομῆς.
Πάρε τό μήνυμά σου πλάση: ὁ ἐκτιμητής
θέλει πάντα πρῶτος νά χορτάσει.

Μαλαματή Χαριζανοπούλου -
Ἀμπελίδου

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΒΕΡΟΙΑΣ, ΝΑΟΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΜΠΑΝΙΑΣ
κ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ
ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΥ
ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΣΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
(20.1.2013)

*«Ἐχομεν δέ τόν θησαυρόν... ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσιν,
ἵνα ἡ ὑπερβολή τῆς δυνάμεως ᾗ τοῦ Θεοῦ καί μὴ ἐξ ἡμῶν»*

Ὁ λόγος τοῦ πρωτοκορυφαίου τῶν ἀποστόλων ἀποστόλου Παύλου περί θησαυροῦ καί ὀστρακίνων σκευῶν ἔχει σήμερον μία ιδιαίτεράν σημασίαν καί ἐρμηνείαν. Ὅστράκινον σκεῦος εἶναι, ἐκτός τοῦ χοῦκου καί φθειρομένου ἀνθρωπίνου σώματος, καί ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ὡς πρὸς τό ὁρατό της τμήμα, καθὼς ἀποτελεῖται ἀπὸ τό σύνολον τῶν πιστῶν, ἀπὸ ἀνθρώπους οἱ ὅποιοι, παρότι ἀγωνίζονται πνευματικῶς, φέρουν καί τίς ἀδυναμίες τῆς φθαρτῆς καί ἐπιρρεποῦς εἰς τὴν ἁμαρτίαν φύσεώς των.

Ὅμως ἡ Ἐκκλησία εἶναι μόνο κατὰ τό ἀνθρώπινο ἓνα εὐθραστον καί εὐτελές ὀστράκινον σκεῦος. Μέσα εἰς αὐτό φυλάσσει τόν θεῖο χαρακτήρα τῆς ὑποστάσεώς της, φυλάσσει θησαυρόν πολύτιμον, αὐτόν τόν ἰδρυτήν καί ἀρχιποῖμένά της, τόν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, καί ἐπιπλέον τοὺς πνευματικούς θησαυροὺς τοὺς ὁποίους τῆς ἐκκληροδότησαν τά εὐσεβῆ της τέκνα, τά ὅποια, ὅπως γράφει καί πάλιν ὁ ἀπ. Παῦλος, «κατηγωνίσαντο» διὰ τῆς εἰς Χριστόν πίστεως «βασιλείας, εἰργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν», θησαυροὺς πίστεως καί εὐσεβείας, θησαυροὺς ἀρετῆς καί φιλοπατρίας, θησαυροὺς προσηλώσεως εἰς τό χρέος καί αὐτοθυσίας, θησαυροὺς θυσιαστικῆς αὐταπαρνήσεως καί προσφορᾶς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καί τό Γένος.

Ἐναν τέτοιον θησαυρόν σεμνύνεται κα-

τέχουσα καί ἡ Ἱερά Μητρόπολις Σερρών καί Νιγρίτης, τόν θησαυρόν τόν ὁποῖον τῆς ἐκκληροδότησε ὁ ἀοίδιμος Μητροπολίτης της Ἀπόστολος Χριστοδούλου, ὁ ἀπὸ Σταυρουπόλεως καί Βεροίας καί Ναούσης, τιμώμενος σήμερον διὰ τῆς πανηγυρικῆς καί πολυαρχιερατικῆς αὐτῆς θείας Λειτουργίας, ἡ ὁποία καί ἀποτελεῖ τὴν ἀπαρχὴν τῶν ἐορταστικῶν ἐκδηλώσεων ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑκατὸν ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν Σερρῶν ἐκ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ.

Καί τιμᾶται δικαίως καί ἀξίως ὁ σοφός αὐτός καί ρέκτης Ἱεράρχης σήμερον ὃχι μόνον διότι συμπληροῦνται τὰς ἡμέρας αὐτὰς 96 ἔτη ἀπὸ τῆς κοιμήσεώς του (εἰς τίς 14/27 Ἰανουαρίου τοῦ 1917), ἀλλὰ κυρίως διότι ὑπῆρξε ὁ ἱεράρχης ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἔθεσε μέ τὴν ζωὴν καί τὴν δράση του εἰς τὴν κρίσιμον ἐκείνην περίοδον ἀνεξίτηλον τὴν σφραγίδα τῆς παρουσίας του καί τῆς προσφορᾶς του εἰς τὴν πόλιν καί τόν λαόν της καί μᾶς ἐκκληροδότησε πρότυπον γνησίας καί ἀληθοῦς φιλοπατρίας.

Τέκνον τῆς εὐάνδρου νήσου Ἰμβρου καί πνευματικόν ἀνάστημα τῆς κατὰ Χάλκην περιπύστου Θεολογικῆς Σχολῆς, ἀπέκτησε ὃχι μόνον λιπαρά θεολογικὴ κατάρτιση, τὴν ὁποίαν διηύρυνε καί διὰ τῆς φοιτήσεώς του εἰς τὴν Θεολογικὴν Ἀκαδημίαν τοῦ Κιέβου, ἀλλὰ καί στερεὰν πνευματικὴν ὑποδομὴν, τὴν ὁποίαν ἔθεσε εἰς τὴν διακονίαν τῆς Ἐκκλη-

σίας, ἀρχικῶς ὡς σχολάρχης τῆς τροφοῦ αὐτοῦ Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης, ἐν συνεχείᾳ δέ ὡς Μητροπολίτης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας ἀπὸ τοῦ ἔτους 1906 ἕως τοῦ ἔτους 1909, καὶ κατόπιν ὡς Μητροπολίτης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρών.

Συνετός καὶ δραστήριος, σοφός καὶ πλήρης ἀγάπης διὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ ποίμνιόν του, ὁξύνους καὶ διορατικός, ἠργάσθη ὡς ἀληθῆς ποιμὴν ὄχι μόνον ὑπὲρ τοῦ ποιμνίου του ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ ὅλων τῶν κατοίκων, ἀνεξαρετήτως ἐθνικότητος καὶ θρησκείας, ὅταν διεπίστωνε ὅτι αὐτοὶ ἀδικοῦνται.

Ἡ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ἔζησε καὶ διηκόνησε ὁ ἀοίδιμος ἱεράρχης ἦτο ἐποχὴ μεγάλων συγκρούσεων καὶ ἀντιπαραθέσεων, ἐποχὴ σκληρὰ καὶ ἐπικίνδυνος, ἰδιαιτέρως διὰ τὴν Μακεδονίαν, ἡ ὁποία ὁμοίαζε μᾶλλον μὲ ναρκοπέδιο, το ὁποῖον ἀπειλοῦσε μὲ τὸν ἔσχατον κίνδυνον ὅποιον ἀπεπειρᾶτο νὰ διαταράξει τὴν ἐπιφανειακὴν ἡρεμίαν.

Ρουμανίζοντες εἰς τὴν Μητρόπολη Βεροίας, Βούλγαροι εἰς τὴν Μητρόπολη Σερρών, ἐπιδείνωναν μὲ τὴν παρουσίαν των καὶ τὰ προβλήματα τὰ ὁποῖα δημιουργοῦσαν εἰς τοὺς Ἕλληνας, ἐπιδιώκοντες τὸ ἴδιον συμφέρον, τὴν κατάστασι εἰς τὴν τουρκοκρατουμένην ἀκόμη Μακεδονίαν.

Πρώτιστο καθήκον του θεωρεῖ ὁ Μητροπολίτης Ἀπόστολος, τὸσον κατὰ τὴν ποιμαντορίαν του εἰς τὴν Βέροια ὅσο καὶ εἰς τὰς Σέρρας, νὰ στηρίξει καὶ νὰ ἐνισχύσει τὸ ἠθικόν τῶν χριστιανῶν, καὶ νὰ τοὺς προστατεύσει ἀπὸ τίς αὐθαιρεσίαις ὅχι μόνον τῶν κατακτητῶν ἀλλὰ καὶ ὅσων ἐποφθαλμιοῦσαν νὰ τοὺς διαδεχθοῦν εἰς τὴν κατοχὴν καὶ κυριαρχίαν τῆς ποτισμένης μὲ τὰ αἵματα τῶν ἡρώων καὶ τῶν μαρτύρων Μακεδονικῆς γῆς.

Πρὸς ἐπίτευξιν αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ συμβάλλει τὰ μέγιστα εἰς τὴν δημιουργίαν Ἀστικῶν Σχολῶν εἰς ὅλα τὰ χωρία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βεροίας καὶ μερμινᾶ διὰ τὴν πληρῶσιν των μὲ διδασκάλους καὶ διδασκα-

λίσας, συνεργαζόμενος πρὸς τοῦτο μὲ τὸ Φιλεκπαιδευτικὸ Σωματεῖο τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Μὲ στόχον τὴν ἐπαρκῆ κατάρτιση τῶν κληρικῶν προτείνει τὴν ἰδρυση Ἱερατικῆς Σχολῆς εἰς τὴν Ἱερὰ Μονὴ Τιμίου Προδρόμου Σκήτης Βεροίας, ἀπὸ τὴν ὁποίαν θὰ ἀπεφοίτουν ἱερεῖς καὶ διδάσκαλοι, ἡ λειτουργία τῶν ὁποίων χρηματοδοτεῖται ἀπὸ τὰ ἔσοδα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ τῶν Ἱερῶν Μονῶν Τιμίου Προδρόμου καὶ Ἀγ. Ἀθανασίου Σφηνίτης.

Ἐχων ὑψηλὴν αἴσθησιν τοῦ χρέους του εἰς τίς δύσκολες στιγμὰς τίς ὁποῖες διέρχεται ὁ λαός, τὸν ὁποῖο ἐκλήθη νὰ ποιμάνει, ἀρνεῖται τὸ 1908 τὴν πρότασιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου νὰ ἀναλάβει ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου, καὶ ἐπιλέγει νὰ παραμείνῃ εἰς τὴν Βέροια διὰ νὰ συνεχίσῃ τὸ ἔργον του, τὸ ὁποῖον εἶναι ὄντως ἐντυπωσιακό.

Ἐντὸς τριῶν ἐτῶν, ὅσον δηλαδὴ διήρκεσε ἡ ποιμαντορία του εἰς τὴν Μητρόπολη Βεροίας καὶ Ναούσης, ἐπέτυχε νὰ πληρώσῃ ὅλες τίς κενὰς θέσεις ἱερέων μὲ ἀποφοίτους τουλάχιστον Ἀστικῆς Σχολῆς, καὶ ἐκ παραλλήλου δημιούργησε θέσεις Ἱεροκηρύκων εἰς τὴν Βέροια καὶ τὴ Νάουσα, ἀποφοίτων τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς.

Ἠγάπησε τὸν λαόν τῆς Ἡμαθίας καὶ ἠγάπηθη ὑπ' αὐτοῦ, διότι ἐμερίμνα νύκτα καὶ ἡμέρα διὰ τὴν ἐνίσχυσίν του καὶ τὴν προστασίαν του ἀπὸ παντός κινδύνου καὶ πάσης ἐλλοχευούσης ἀπειλῆς, ὑποστηρίζων πάντοτε τὸ δίκαιον καὶ συντρέχων καὶ τοὺς Τούρκους ἀκόμη εἰς τίς ἀνάγκας των.

Συνοδευόμενος ὑπὸ αὐτῆς τῆς ἀγάπης ἀναλαμβάνει, μετατιθέμενος ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Βεροίας, τὴν διαποίμανσιν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρών.

Ἡ παρουσία του ἀποτελεῖ παρηγορίαν καὶ ἀναψυχὴν διὰ τὸ ὀρθόδοξον ποίμνιον τὸ ὁποῖον συνθλίβεται μεταξὺ τῆς τουρκικῆς σκληρότητος καὶ τῆς βουλγαρικῆς βαναυσό-

τητος, καί ἀναδεικνύεται «ἄγρυπνος φρουρός τῶν δικαίων τοῦ Σερραϊκοῦ λαοῦ τά χρόνια τῆς μεγάλης δοκιμασίας».

Ἀκαταπόνητος περιοδεύει εἰς τὴν ἐπαρχίαν παρηγορῶν καὶ στηρίζων τοὺς κατοίκους, οἱ ὅποιοι ὑποφέρουν καὶ προσπαθεῖ νά τοὺς ἐμψυχώσει ἐορτάζοντας τὴν νίκην τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου εἰς τὴν Λῆμνον εἰς τὶς 13/26 Ἰανουαρίου τοῦ 1913 μέ θείαν Λειτουργίαν εἰς τόν Μητροπολιτικόν ναόν τῆς πόλεως τῶν Σερρῶν, ἀλλὰ καί μέ τόν ἐορτασμόν τό ἴδιο ἔτος, διὰ πρώτην φοράν, τῆς ἐθνικῆς ἐορτῆς τῆς 25ης Μαρτίου.

Συγχρόνως συμπαρίσταται παντί τρόπῳ τὸ πληττόμενον ἀπὸ ἐπιδημίαν ποιμνίό του, δίδοντας ἄριστον παράδειγμα ἀγάπης καὶ προσφορᾶς, ἄριστον παράδειγμα Ἱεράρχου δαπανωμένου ὑπὲρ τοῦ λαοῦ του.

Τό παράδειγμα αὐτό του αἰοιδίμου Μητροπολίτου Ἀποστόλου Χριστοδούλου φωτίζει τὴν ἑκατονταετηρίδα τοῦ ἐλευθέρου βίου τῆς πόλεως τῶν Σερρῶν καὶ ὑπομνησκει πρὸς ὅλους μας, κληρὸν καὶ λαόν, ἄρχοντας καὶ ἀρχομένους, τό χρέος ἔναντι τῆς ἐλευθερίας, τὴν ὁποίαν μέ κόπους, μέ πόνους καὶ θυσίας πολλὰς μᾶς ἐ χάρισαν οἱ πατέρες μας.

Ὑπομνησκει εἰς ὅλους μας τό χρέος τῆς ἀληθοῦς καὶ γνησίας ἀγάπης πρὸς τὴν πατρίδα, ἥ ὁποία δέν ἐκφράζεται διὰ ψευδεπιγράφων ἐκφράσεων φανατισμοῦ, ἀλλὰ διὰ συνεποῦς ἐκπληρώσεως τοῦ προσωπικοῦ μας χρέους ὡς πολιτῶν ἔναντι τῆς πατρίδος καὶ τοῦ ἔθνους.

Διότι τό χρέος πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὴν ἐλευθερία εἶναι εὐθύνη τοῦ καθενός μας, εὐθύνη ἀπὸ τὴν ὁποίαν οὐδεὶς ἀπαλλάσσεται μετακυλίωντάς την εἰς τοὺς δῆθεν ὑπευθύνους.

Εἶναι εὐθύνη καὶ ὑποχρέωση ὅλων μας, ἐάν θέλουμε νά εἴμεθα ὄντως ἄξιοι τῆς ἐλευθερίας τὴν ὁποίαν τιμοῦμε καὶ ἐορτάζουμε, ἄξιοι τῶν προγόνων μας, οἱ ὅποιοι θυσιάσθηκαν, ἄξιοι τῆς μικρῆς σέ μέγεθος ἀλλὰ μεγάλης εἰς ἱστορίαν καὶ δόξαν πατρίδος μας, καὶ ἄξια πνευ-

ματικά τέκνα τοῦ αἰοιδίμου Μητροπολίτου Ἀποστόλου, τοῦ ὁποίου τὴν μνήμην τιμοῦμε σήμερον καὶ τοῦ ὁποίου ἄξιος διάδοχος εἶναι ὁ ποιμενάρχης σας, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σερρῶν καὶ Νιγρίτης κ.κ. Θεολόγος.

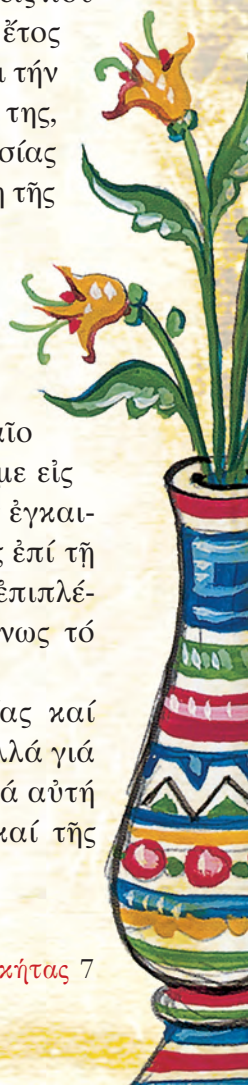
Καί εἶναι ἄξιος διάδοχός του, διότι γνωρίζει νά τιμᾷ καὶ νά προβάλλει μορφές ἱερές καὶ σεβάσιμες, ὡς αὐτὴ τοῦ μακαριστοῦ προκατόχου Ἀποστόλου Χριστοδούλου, οἱ ὁποῖες προσέφεραν πλεῖστα ὅσα καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησία καὶ εἰς τὴν πατρίδα καὶ εἰς τόν λαόν τοῦ Θεοῦ.

Καί μάλιστα τόν τιμᾷ καὶ τόν προβάλλει ὡς πρότυπο ὄχι μόνο Ἱεράρχου ἀλλὰ καὶ ἀνθρώπου σέ μίαν ἐποχὴ πού κάποιοι ἐπιδιώκουν νά ἀμφιοβητήσουν τά πρότυπα, νά χλευάσουν τὶς ἀξίες, νά κρημνίσουν τά ἰδεώδη τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος.

Σᾶς εὐχαριστοῦμε πολύ, Σεβασμιώτατε, γιατί καὶ σεῖς μέ αὐτὴν τὴν προσπάθειά σας καὶ τὶς λαμπρές ἐορταστικὲς ἐκδηλώσεις πού ὁργανώνετε κατὰ τό ἀρξάμενον ἔτος, ἔτος κατὰ τό ὁποῖον ἡ ἐπαρχία σας ἐορτάζει τὴν 100ῇ ἐπέτειο τῆς ἀπελευθερώσεώς της, προβάλλετε τὴν προσφορά τῆς Ἐκκλησίας μας στὸν ἀγώνα γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς πατρίδος μας.

Σᾶς εὐχαριστοῦμε καὶ πιστεύω ὅτι ἐκφράζω καὶ τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ἐλασσῶνος, γιατί εἵχατε τὴν καλωσύνη νά μᾶς προσκαλέσετε νά τιμήσουμε μαζί σας τόν σπουδαῖο αὐτόν Ἱεράρχη καὶ νά συμμετάσχουμε εἰς τὴν θείαν Λειτουργίαν μέ τὴν ὁποίαν ἐγκαινιάζονται οἱ ἐορταστικὲς ἐκδηλώσεις ἐπὶ τῇ ἀπελευθερώσει τῆς πόλεώς σας, καί, ἐπιπλέον, νά μοῦ παραχωρήσετε φιλοφρόνως τό βῆμα κατ' αὐτὴ τὴν ἐπίσημη στιγμή.

Σᾶς εὐχαριστῶ ἐκ βάθους καρδίας καὶ εὐχομαι νά σᾶς χαρίζει ὁ Θεός ἔτη πολλὰ γιὰ νά ποιμαίνετε πάντοτε ἀξίως τὴν Ἱερά αὐτὴ Μητροπόλη πρὸς δόξαν τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Κοινωνικές συνέπειες

Του Φιλοκτήμονα Χ. Φάκα

Μέ τον όρο επανάσταση έννοούμε συνήθως την μερική ή ολική εξέγερση ενός λαού για την ανατροπή πιεστικού και τυραννικού καθεστώτος ή την βίαιη πολιτική μεταβολή του.

Τέτοιες επαναστάσεις ήταν η γαλλική τό 1789, η ελληνική του 1821, η ρωσική τό 1917, η επανάσταση στο Γουδί τό 1909, η επανάσταση των Νικ. Πλαστήρα, Στυλ. Γονατᾶ και Δημ. Φωκᾶ τό 1922 μετά την Μικρασιατική καταστροφή κ.ἄ. Συνήθως οί επαναστάσεις διακρίνονται σέ ἔθνικές, στρατιωτικές, λαϊκές, πολιτικές. Χρησιμοποιεῖται ὅμως ὁ ὅρος επανάσταση και γιά τίς αἰφνίδιες μεταβολές διαφόρων ἰδεῶν, θεωριῶν, ἐπιστημονικῶν δοξασιῶν, καλλιτεχνικῶν ρευμάτων και τήν ἀναμόρφωση τῶν κοινωνικῶν θεσμῶν.

Ἔτσι μιλάμε γιά τήν βιομηχανική επανάσταση, πού ἐκδηλώθηκε ἀρχικά τούς 18ο και 19ο αἰῶνες στήν Ἀγγλία και στή συνέχεια στή Γαλλία και στό Βέλγιο και μετέβαλε ἕνα μεγάλο μέρος τῶν λαῶν, ἀγροτικῶν κυρίως ἀπασχολήσεων, σέ βιομηχανικές κοινωνίες. Μιλάμε στή συνέχεια γιά τήν τεχνολογική επανάσταση, πού φθάνει στό ἀποκορύφωμά της στό δεύτερο μισό τοῦ 20ου αἰῶνα, και στίς μέρες μας γιά τήν ἠλεκτρονική επανάσταση πού συνίσταται κυρίως στήν καθολική σχεδόν χρήση τῶν ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν. Τή σπουδαιότητα και τήν προοπτική αὐτῆς τῆς τελευταίας μορφῆς επανάστασης ἀδυνατοῦμε νά

συλλάβουμε πλήρως, παρά τό γεγονός ὅτι τά καταπληκτικά ὁμολογουμένως ἐπιτεύγματά της, σέ συνδυασμό μέ τήν ἐξέλιξη τῆς τεχνολογίας, ἀξιοποιοῦνται ἤδη σήμερα σέ παγκόσμιο σχεδόν ἐπίπεδο.

Οί συνέπειες τῶν κατά καιρούς επαναστατικῶν κινητοποιήσεων πού ἀναφέρθηκαν δέν ἦταν πάντοτε θετικές και ἀναμενόμενες. Δυστυχῶς πολλές φορές οί διακηρύξεις και δελεαστικές ἐπαγγελίες τῶν πρωτεργατῶν τῶν επαναστάσεων ξεχνιοῦνται ἢ παραποιοῦνται ἢ ἀποτελοῦν ἀντικείμενο ἐκμεταλλεύσεως ἀπό καιροσκόπους, πού δέν λείπουν ποτέ. Ἡ γαλλική π.χ. επανάσταση, ἐνῶ πέτυχε τήν ἀπαλλαγή τῆς γαλλικῆς κοινωνίας ἀπό τό αὐταρχικό καθεστῶς τῶν Λουδοβίκων και ἐπηρεάσε θετικότατα και ἄλλους καταπιεσμένους και ὑπόδουλους λαούς, συμπεριλαμβανομένου και τοῦ ἐλληνικοῦ, μέ τίς διακηρύξεις της γιά ἀδελφοσύνη, ἐλευθερία και ἰσότητα, ἀμαυρώθηκε τελικά ἐξαιτίας τοῦ πάθους τοῦ λαϊκισμοῦ και τῆς δημαγωγίας μερικῶν πρωτεργατῶν της και συνοδοιπόρων τους, μέ ἀποτέλεσμα νά καταλήξει στή ἀμόρφωση ἐνός ἄθρησκου γαλλικοῦ κράτους μέ θλιβερές γιά τήν ὑπόστασή του συνέπειες.

Παρεμφερῆ φαινόμενα εἶχαμε και στήν πατρίδα μας. Οί διενέξεις π.χ. τῶν ὀπλαρχηγῶν μεταξύ τους και μέ τούς πολιτικούς κατά τή διάρκεια τῆς επαναστάσεως τοῦ 1821, ἡ φυλάκιση τοῦ Θ. Κολοκοτρώνη και ἡ προσ-

διαφόρων ἐπαναστάσεων

γωγή του σέ δίκη στίς πιό κρίσιμες φάσεις τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγώνα, ὁ Ἑθνικός διχασμός μας, κατὰ τή διάρκεια τοῦ Α΄ παγκοσμίου πολέμου πού ἐπεσώρευσε τόσα δεινά στήν πατρίδα μας μετά τοὺς λαμπροὺς βαλκανικούς πολέμους τῶν ἐτῶν 1912-13, μέ τοὺς ὁποίους διπλασιάστηκε ἡ ἐλληνική ἐπικράτεια, λίγα χρόνια μετά τήν ἐπανάσταση στό Γουδί, ἡ καταδίκη, ἀκόμη, σέ θάνατο τό 1922 ἀπό στρατοδικεῖο καί ἡ ἐκτέλεση τῶν ἑξί, πού θεωρήθηκαν ὑπεύθυνοι γιά τήν Μικρασιατική καταστροφή, ἀμέσως μετά τήν στρατιωτική ἐπανάσταση τῶν Πλαστήρα, Γονατᾶ καί Φωκᾶ εἶναι συγκλονιστικά παραδείγματα, πού ἀποδεικνύουν περίτρανα πόσο παραποιῶνται, διαψεύδονται καί ἀμαυρώνονται ἐνίστε σημαντικότερα ἱστορικά γεγονότα, πατριωτικές ἐξάρσεις, δραστηριότητες, προσφορές καί θυσίες μεγάλων πατριωτῶν ἀπό ἀνθρώπινες ἀδυναμίες καί μικρότητες, ἀπό ποικίλα πάθη καί φανατισμούς, ἀπό ἐγωκεντρισμό καί ἰδιοτέλεια.

Στίς περιπτώσεις τῆς βιομηχανικῆς, τῆς τεχνολογικῆς καί τῆς ἠλεκτρονικῆς ἐπανάστασης ἔχουμε ἄλλου εἴδους συνέπειες. Κανένας ἐχέφρων βέβαια δέν ἀμφιβάλλει ὅτι μέ τίς ἐπαναστάσεις αὐτές, χάρις στήν πρόοδο τῆς ἐπιστήμης καί τὰ καταπληκτικά ἐπιτεύγματα τῆς τεχνολογίας ἄλλαξε ριζικά ἐπὶ τὰ βελτίω ἢ μοῖρα τῶν ἀνθρώπων, ἰδιαίτερα στόν τρόπο καί τὰ μέσα ἐργασίας, στήν ἀπόκτηση καί χρήση τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν, στή βελτίωση τοῦ βιοτικοῦ καί τήν ἀνοδο τοῦ μορφωτικοῦ ἐπιπέδου. Ἡ ἀνάπτυξη καί πρόοδος τῶν θετικῶν

ἰδίως ἐπιστημῶν καί τῆς τεχνολογίας ἦταν ὄντως καταπληκτική.

Εἶπαν ὥστόσο κάποιοι ὅτι τοὺς τελευταίους αἰῶνες γέμισαν τὰ κεφάλια τῶν ἀνθρώπων καί οἱ τσέπες ὀρισμένων, ἀλλά ἄδειασαν οἱ καρδιές. Ἄλλοι πάλι παρομοιάζουν τόν σημερινό πολιτισμό μέ ἄνθρωπο πού ἔχει τό ἓνα πόδι ὑπερτροφικό, αὐτό πού συμβολίζει τίς θετικές ἐπιστήμες καί τήν τεχνολογία, καί τό ἄλλο, αὐτό πού συμβολίζει τό πνευματικό καί ἠθικό τομέα τοῦ σύγχρονου πολιτισμοῦ, ἀτροφικό. Ἕνας τέτοιος πολιτισμός εἶναι φυσικό νά παρουσιάζει φαινόμενα ἀνισοροπίας.

Ἔτσι ἐνῶ καμαρώνουμε καί ἀπολαμβάνουμε τὰ τεχνολογικά ἐπιτεύγματα τοῦ πολιτισμοῦ μας, πού ἔκαναν ἄνετη τή ζωή μας, ἐκμηδένισαν τίς ἀποστάσεις καί μᾶς ἐξασφάλισαν χίλιες δυό ὑλικές καί ἄλλες ἀπολαύσεις, ἀπό τό ἄλλο μέρος διαπιστώνουμε ὅτι ἐπιδεινώθηκε ἡ ποιότητα ζωῆς σ' ὅ,τι ἀφορᾷ ἰδιαίτερα στίς διανθρώπινες σχέσεις μας, πού συνιστοῦν τόν κατ' ἀλήθειαν βίον, τήν ὄντως ζωή. Τά καθημερινά φαινόμενα παραβατικότητας, βίας, τρομοκρατίας, ἐγκληματικότητας γενικά, τῆς ἀπουσίας τῆς ἐντιμότητας, τοῦ στοιχειώδους σεβασμοῦ πρὸς τό διπλανό μας καί προπαντός τῆς ἀγάπης, τῆς κορωνίδας αὐτῆς τῶν ἀρετῶν ὅπως τή δίδαξε καί τήν ἐφάρμοσε ὁ Χριστός, εἶναι μερικά ἀπό τὰ πιό χαρακτηριστικά γνωρίσματα συμπεριφορᾶς μεγάλης δυστυχῶς μερίδας τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς μας.

Ἄλλοτε, γράφει ὁ Διονύσης Μαγκλιβέρας σέ σχόλιό του στήν «Νέα Εὐθύνη» (τ. 14, σελ. 676), «σέ χρόνους προγενέστερους, μᾶς ἔσω-

Ἡ ἴδια πάντα ἱστορία

Κάποτε ποδοπατοῦνταν ἡ πίστη
πίσω ἀπό σιδηρά παραπετάσματα

... Ὑστερα σφαγιάζονταν ἡ ζωὴ
εἰς τόπον λεγόμενον Κύπρου...

... Ὑστερα δολοφονοῦνταν ἡ ἐλπίδα
στὶς φυλακὲς τῆς Βορείου Ἡπείρου

... Σήμερα σκοτώνεται ἡ ἀλήθεια
-μαζὶ μὲ χιλιάδες ἀνθρώπινες ζωές-
στὶς “θερμές” περιοχὲς τῆς Γῆς

Καὶ κάπου ἀνάμεσα στὶς οἰμωγὲς
στοὺς θρήνους καὶ στὰ δάκρυα
-ὅσο κι’ ἂν ἐπισκιάζεται
ἀπ’ τὰ οὐρλιαχτά τῶν δημίων-
θαρρῶ πὼς ξεχωρίζει μιὰ φωνή
σάν τότε, τοῦ Ἀδάμ τὴν ἐξορία:

“Καὶν, ποῦ εἶναι ὁ ἀδελφός σου;»

Στ. Δήμου

ξε στή συμπεριφορὰ τὸ φιλότιμο... Μ’ αὐτὸ
ὑπερκάλυπτε ὁ Ἕλληνας τὴν ἔλλειψη ἀγωγῆς,
ρύθμιζε τοὺς τρόπους συμπεριφορᾶς του... τὸ
φιλότιμο διασφάλιζε τὴν ἐπικράτηση τῆς
κοινῆς λογικῆς, τὴν ἐξυπηρέτηση τῶν ὅρων τοῦ
κοινοῦ βίου, πολλές φορές μάλιστα ἦταν
ἀποτρεπτικὸ τῆς παρανομίας στὸ καθημερι-
νὸ γίνεσθαι. Τὸ φιλότιμο εἶναι ἀποτέλεσμα
τῆς ἀρχῆς ὅτι ἡ οὐσία τῆς ζωῆς βρίσκεται στή
γνωριμία τοῦ ἑαυτοῦ μας στὸν αὐτοέλεγχο,
στήν ἀλληλεγγύη μὲ τοὺς ἄλλους... Αὐτὸ ἀνα-
πτύσσει τὴν ἠθικὴ στὶς σχέσεις μεταξὺ τῶν
ἀνθρώπων, ἐμπνέει τὴν ἐμπιστοσύνη στὸ δι-
πλανό μας καὶ στὸν ἑαυτό μας, καλύπτει ἐσω-
τερικὰ κενὰ ποὺ δημιουργοῦνται στή δια-
βίωση, ἀποτελεῖ ἔκφραση τῆς συμμετοχῆς
μας στὰ κοινά, μαρτυρία σ’ ἓνα εἶδος προ-
σωπικῆς εὐτυχίας».

Στὴν τήρηση τῶν κανόνων αὐτοῦ τοῦ
ἐλληνικοῦ φιλότιμου συνίσταται ἡ εὐδαιμονία
τῶν πατεράδων μας. Στὶς μέρες μας, ἡμέρες με-
γάλης οἰκονομικῆς κρίσης καὶ κυρίως ἠθικῆς,
πού προκάλεσε καὶ τὴν οἰκονομική, τὸ ἐλλη-
νικὸ αὐτὸ φιλότιμο φαίνεται εὐτυχῶς ὅτι
ἀφυπνίζεται καὶ ἐκδηλώνεται ἐντυπωσιακὰ σέ
μεγάλο μέρος τοῦ λαοῦ μας ὡς ἀλληλεγγύη
πρὸς τοὺς οἰκονομικά ἀσθενεῖς καὶ ἀνέργους
μὲ τὴν πρωτοβουλία καὶ πάλι τῆς Ἐκκλησίας,
πού ἐπηρέασε καὶ ἄλλους φορεῖς, ὅπως Δήμους,
συλλόγους μὴ κερδοσκοπικοὺς, τηλεοπτικὰ κα-
νάλια κ.ἄ. Στὶς περισσότερες μητροπολιτικὲς
περιφέρειες λειτουργοῦν ἀπὸ καιρὸ συσσίτια,
κοινωνικά παντοπωλεῖα καὶ ἰατροεῖα, ξενῶνες
γιά τοὺς οἰκεῖους ἀπόρων ἀσθενῶν ποὺ νο-
σηλεύονται σέ νοσοκομεῖα καὶ κλινικὲς
ἀστικῶν κέντρων κ.ἄ.

Ἄς ἐλπίσουμε ὅτι, μὲ τὴ φώτιση καὶ τὴ βοή-
θεια τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ τὴν οἰκονομική αὐτὴ
κρίση καὶ ὕφεση θὰ προκύψουν γιὰ ὅλους μας
καὶ ὀρισμένα ἠθικὰ ὀφέλη, ποὺ δίνουν νόημα
καὶ περιεχόμενο στή ζωὴ μας.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Δάσκαλος - Ἐπίσκοπος - Πατριώτης*

Σεβασμιώτατε, Σεβαστοί πατέρες, κ. Ἀντιπεριφερειάρχες, κ. Δήμαρχοι, κ. Ταξίαρχοι, κ. Πρόεδροι τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, κύριοι Περιφερειακοὶ Σύμβουλοι, κύριοι Δημοτικοὶ Σύμβουλοι, ἐρίτμιες Κυρίες, ἀξιότιμοι Κύριοι.

Κατ' ἀρχήν, ἀπὸ καρδίας ἐκφράζω τίς θερμές μου εὐχαριστίες στὸν Σεβασμιώτατο, ὁ ὁποῖος, ὕστερα ἀπὸ τὴν εὐγενική μεσολάβηση τοῦ κ. Παναγιώτη Σκαλτσῆ, Ἀναπληρωτῆ Καθηγητῆ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ΑΠΘ καὶ ἐκλεκτοῦ ἐπιστήμονα καὶ φίλου, μοῦ ἀνέθεσε, πρὶν ἀπὸ τέσσερις μῆνες, τὴ σημερινή ὁμιλία, ἐναρκτήρια στὴ σειρά τῶν ἐπικείμενων ἐπετειακῶν ἐκδηλώσεων, μὲ ἀφορμὴ τὴ συμπλήρωση ἑκατονταετίας ἀπὸ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς πόλεως τῶν Σερρών (29 Ἰουνίου 1913).

Γιὰ τὸ λόγο αὐτό, καὶ τὸ θέμα ποῦ ἐπέλεξα νὰ διαπραγματευθῶ, ἐντασσόμενο στὸ κλίμα τῶν ἐν λόγω ἐκδηλώσεων, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Πτυχές τοῦ ἐθνικοῦ ἔργου τοῦ ἱεράρχη Ἀποστόλου Χριστοδούλου. Ἡ συμβολὴ του στὴν προσφορά τῆς

Ἐκκλησίας στὰ πρῶτα χρόνια τοῦ 20οῦ αἰῶνα.

Θά προσπαθῶ νὰ εἶμαι σύντομος καὶ σαφής.

Ἡ παρουσίαση, στὴν ὁποία ἀναδεικνύεται μιὰ σπουδαία ἐκκλησιαστικὴ προσωπικότητα, συνοδεύεται ἀπὸ ἐποπτικὸ ὕλικό, στὸ ὁποῖο ἀναγράφονται, δίχως νὰ ἐκφωνοῦνται, οἱ σημαντικότερες χρονολογίες.

Ἡ ὁμιλία διαρθρώνεται σὲ τέσσερις ἐπιμέρους ἐνότητες.

Α΄

ΠΗΓΕΣ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ

Β΄

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΕΚΛΟΓΗ
ΤΟΥ ΣΕ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ (1850-1901)

Γ΄

ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΤΟΥ ΔΙΑΚΟΝΙΑ (1901-1917)

Δ΄

Ο ΕΠΙΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΤΟΥ

Εισήγηση τοῦ κ. Δημητρίου Παπάζη κατὰ τὴν ἐκδήλωση μνήμης καὶ τιμῆς πρὸς τὸν Μητροπολίτη Ἀπόστολο Χριστοδούλου τὴν Κυριακή, 20-1-2013

ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄

ΠΗΓΕΣ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ

Ανέκδοτες αρχειακές πηγές

1. Αρχείο Ίδρυματος Μελετών Χερσονήσου Αίμου (ΙΜΧΑ)/ΑΥΕ/Α΄ Φάκελος διπλωματικών έγγραφων Υπουργείου Έξωτερικών (Περίοδος Μακεδονικός Αγών) αρ. 199/Φάκ. 1-7 Κεντρική Υπηρεσία ΥΠΕΞ (1902-1910).

2. Αρχείο Ίεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης (ΑΙΜΘ), φάκ. γεν. αρ. 11, ειδ. αρ. 6, Ίερά Μητροπόλεις, 8 Ίερά Μητρόπολις Βεροίας και Ναούσης.

3. Αρχείο Ίεράς Μητροπόλεως Βεροίας και Ναούσης (ΑΙΜΒΝ), Βιβλίον αλληλογραφίας Πατριαρχείου 1906-1908

ἐπικεντρώνεται στις *Πηγές του βίου και της δράσης* του διακεκριμένου ιεράρχη.

Όπως διακρίνεται, οί πηγές αυτές αποτελούνται από ανέκδοτο αρχειακό υλικό των Αρχείων των Ίερων Μητροπόλεων Θεσσαλονίκης, Βεροίας και Ναούσης, καθώς και του Ίδρυματος Μελετών Χερσονήσου του Αίμου. Από τή θέση αυτή επιθυμώ νά ευχαριστήσω τόν Σεβασμιώτατο μητροπολίτη Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμονα, ὁ ὁποῖος ἔθεσε στή διάθεσή μου τόν κώδικα τῶν ἐτῶν 1906-1909 τοῦ μητροπολίτη Βεροίας και Ναούσης Ἀποστόλου.

Ἐλλείπει δυνατότητας πρόσβασης σέ ἀρχεϊακό υλικό ἀναφερόμενο στήν πατρίδα τοῦ μητροπολίτη Ἀποστόλου Ἰμβρο καί στήν Ίερά Θεολογική Σχολή Χάλκης, ἀντλήσα στοιχεῖα ἀπό μελέτες.

Δημοσιευμένες πηγές καί βοηθήματα

(κατ' ἀλφαβητική σειρά)

Ἀπόστολος Δανιηλίδης (μητρ. Μοσχονησίων), Μνήμη τῆς Σχολαρχίας τῆς ἐν Χάλκῃ Ἱ. Θεολογικῆς Σχολῆς ἀρχμ. Ἀποστόλου Χριστοδοῦλου κατὰ τό ἀκαδημαϊκόν ἔτος (1899-1900, *Ἐπιστημονική παρουσία Ἑστίας Θεολόγων Χάλκης*, Τόμος Ζ' εἰς μνήμην τοῦ Μητροπολίτου Γέροντος Ἐφέσου Χρυσοστόμου Κωνσταντινίδου, ἐν Ἀθήναις 2002, 135-143.

Μελίτων Καράς (μητρ. Φιλαδελφείας), Ἡ κα-

θηγεσία καί ἡ σχολαρχία (1898-1906) τοῦ Ἀποστόλου Χριστοδοῦλου τοῦ Ἰμβρίου, μητροπολίτου γενομένου Σταυρουπόλεως, εἴτα Βεροίας καί Ναούσης καί Σερρών, *Ἐπιστημονική παρουσία Ἑστίας Θεολόγων Χάλκης*, τ. Γ' ἑκατοπεντηκονταετηρίς Ἱ. Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης 1844-1994, ἐν Ἀθήναις 1994, 401-412.

Βασίλειος Θ. Σταυρίδης, Ἀπόστολος Χριστοδοῦλου ὁ Ἰμβριος. Καθηγητής καί σχολάρχης τῆς Ἱ. Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης, ἀποθανών Μητροπολίτης Σερρών (1855-1917). Βίος καί ἔργα του (1886-1906), Ἐκδοτικός οἶκος Ἀδελφῶν Κυριακίδη αε, Θεσσαλονίκη 2006 [πρόκειται γιά μιά μονογραφία, ὅπως σημειώνει (24), ἡ ὁποία στηρίζεται, διευρυμένη πλέον στή δίτομη μελέτη του μέ τίτλο: *Ἡ Ίερά Θεολογική Σχολή τῆς Χάλκης*, τ. 1 (1988) 114-119 καί τ. 2 (2001) 53-54].

Βασίλειος Θ. Σταυρίδης, Ὁ Μητροπολίτης Μηθύμνης Νικηφόρος Γλυκᾶς ὁ Ἰμβριος (1819-1896), συμπατριώτης καί προστάτης τοῦ Ἀποστόλου Χριστοδοῦλου, Ίερά Μητρόπολις Μηθύμνης, *Ἐπιστημονικόν Συμπόσιον: Ίερά Μονή Λειμῶνος, Θεολογία - Ἱστορία - Τέχνη*, Ίερά Μονή Λειμῶνος, 27-30 Σεπτεμβρίου 2001 [δημοσιεύθηκε στό Σταυρίδης, Ἀπόστολος (2006), 317-335].

τῶν μητροπολιτῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου Ἀποστόλου Δανιηλίδη (νῦν Ἀγίου Δέρκων) καί Μελίτωνος Καρά (μητρ. Φιλαδελφείας), καθώς καί τοῦ σεβαστοῦ Καθηγητῆ τῆς Ίεράς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης κ. Βασιλείου Σταυρίδη.

Γιά νά καλύψω τήν ἐθνική δράση τοῦ ιεράρχη στήν Ίερά Μητρόπολη Σερρών, στηρίχθηκα σέ δημοσιευμένες πηγές καί βοηθήματα.

Δημοσιευμένες πηγές καί βοηθήματα

(κατά χρονολογική σειρά)

Ἐφημερίδα *Ἀλήθεια*: ἀρ. φύλλ. (875) 159/10.1.1909, σ. 1-2 «Ὁ Ἅγιος Βεροίας καί Ναούσης». Χρονικά διάφορα στή Νάουσα 28 Δεκεμβρίου 1908.

Ἐφημερίδα *Φάρος* τῆς Θεσσαλονίκης ἔτ. ΛΑ', περίοδος δευτέρα, ἀρ. φύλλ. 999/7. 2. 1909, 2.

Πολύκαρπος, Ι. Συνοδινός (Ἀρχιμ.), † Ὁ μη-

τροπολίτης Σερρών Απόστολος, *Ἱερός Σύνδεσμος* 288/1.5.1917, 1-2.

Σωφρόνιος Εὐστρατιάδης (μητρ. πρώην Λεοντοπόλεως), *Ὁ Σερρών Απόστολος (νεκρολογία), Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς* 1 (1917) 139-141.

Καλαϊτζής Π., *Ὁ μητροπολίτης Σερρών Απόστολος, ὁ Ἰμβριος καὶ τὸ ἐθνικὸ ἔργο του, Μακεδονικὴ Ζωὴ* 117 (Φεβρ. 1976) 36-39.

Πέτρος Πέννας (εἰσαγωγή), *Τὸ ἡμερολόγιον τοῦ μητροπολίτη Σερρών Ἀποστόλου Χριστοδούλου (1909-1917), Σερραϊκὰ Χρονικά* 9 (1982-83) 147-178.

Βουδούρης Ἀθανάσιος, *Ἡ ὑποψηφιότητα τοῦ μητροπολίτη Βεροῖας καὶ Ναούσης Ἀποστόλου Χριστοδούλου γιὰ τὸν ἀρχιεπισκοπικὸ θρόνον τῆς Κύπρου, κατὰ τὴν περίοδο τοῦ «Ἀρχιεπισκοπικοῦ ζητήματος» (1900-1910) [ἀνάτυπο ἀπὸ] Ἑπετηρίδα Κέντρου Μελετῶν Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου* 9 (2010) 205-218.

Ἐφημερίδες τῆς ἐποχῆς (*Ἀστὴρ τῶν Σερρών, Ἀλήθεια καὶ Φάρος τῆς Θεσσαλονίκης*) καὶ σέ εἰδικές μελέτες καὶ ἄρθρα, αὐτοτελῶς ἢ σέ ἐπιστημονικά περιοδικὰ καὶ συλλογικοὺς τόμους δημοσιευμένες, πού ἀφοροῦν στὸν μητροπολίτη Ἀπόστολο Χριστοδούλου. Θὰ ἦταν μεγάλη παρὰλειψη, ἐάν δὲν ἀνέφερα τοὺς σπουδαίους ἐπιστήμονες καὶ ἐρευνητές τῆς ἱστορίας τῶν Σερρών, ὅπως (τοὺς μνημονεύω κατ' ἀλφαβητικὴν σειράν): Βουρουτζίδη, Καφταντζή, Παπακυριάκου, Παπαγεωργίου, Πέννα, Στράτη, Τζανακάρη, οἱ ὅποιοι δημοσίευσαν ἐργασίες, ἐπίσης αὐτοτελῶς ἢ σέ πρακτικά συνεδρίων καὶ σέ τοπικά περιοδικὰ, ὅπως *Γιατί, Πανσερραϊκὸ Ἡμερολόγιο, Σερραϊκὰ Ἀνάλεκτα, Σερραϊκὰ Γράμματα, Σερραϊκὸ Ἡμερολόγιο, Σερραϊκὰ Σύμμεικτα, Σερραϊκὰ Χρονικά, Σίρις* κ.τλ.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ ΣΕ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ (1850-1901)

- Γέννηση: Ἅγιοι Θεόδωροι Ἰμβρου (1855).
- Σπουδές: Ἱερὰ Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης

(1874-1881).

- Χειροτονία του σέ ἱεροδιάκονο (1881).

Διαπιστώνουμε σύντομα τὰ βιογραφικὰ στοιχεῖα τοῦ Ἀποστόλου Χριστοδούλου: ὅτι γεννήθηκε τὸ 1850 στοὺς Ἁγίους Θεοδώρους τῆς Ἰμβρου, ὅπου περάτωσε τίς ἐγκύκλιες σπουδές, ὅτι εἰσῆλθε μέ προτροπὴ τοῦ συμπατριώτη του Νικηφόρου Γλυκᾶ, μετέπειτα μητροπολίτη Ἰμβρου, στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης (1874) καὶ ὅτι ἀποφοίτησε ἀφοῦ χειροτονήθηκε ὡς ἱεροδιάκονος, παμψηφεὶ ἀριστοῦχος (1881).

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΙΕΡΑΤΙΚΗ ΤΟΥ ΔΡΑΣΗ (1881-1906)

- Καθηγητὴς στό Ζάππειο Παρθεναγωγεῖο τῆς Κωνσταντινουπόλεως (1881-1882).

- Μετεκπαίδευσή του στὴ Θεολογικὴ Ἀκαδημία τοῦ Κιέβου (1882-1886).

- Καθηγητὴς Θεολογίας καὶ σχολάρχης στήν Ἱερὰ Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης (1886-1906).

- Χειροτονία του σέ πρεσβύτερο (6 Φεβρουαρίου 1890).

- Ἀνάδειξή του σέ ἀρχιμανδρίτη (18 Φεβρουαρίου 1890).

- Ἐριδα σχετικὰ μέ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ ὁκταταξίου συστήματος στὴ Σχολή.

Γνωρίζουμε πὺς δίδαξε γιὰ ἓνα ἔτος ὡς καθηγητὴς τῶν ἱερῶν μαθημάτων στό Ζάππειο Παρθεναγωγεῖο τῆς Κωνσταντινουπόλεως (1881-1882) καὶ ὅτι τὸ 1882, μέ σύσταση τοῦ πατριάρχῃ Ἰωακείμ Γ' μετέβη ὡς ὑπότροφος τῆς Ἐκκλησίας Ρωσίας γιὰ τετραετεῖς σπουδές στὴ Θεολογικὴ Ἀκαδημία τοῦ Κιέβου, ὅπου ἀπέκτησε διδακτορικὸ δίπλωμα (1886).

Κατόπιν, τὸ 1886 ἔγινε καθηγητὴς Θεολογίας στὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης, καὶ ἀργότερα Σχολάρχης τῆς, διδάσκοντας γιὰ εἴκοσι ἔτη μέχρι τὸ 1906 Κανονικὸ Δίκαιο, Ποιμαντικὴ, Πατρολογία καὶ τὴν σλαβωνικὴ γλῶσσα καὶ συγγράφοντας διδακτικὰ ἐγχειρίδια.

Στὴ συνέχεια 6 Φεβρουαρίου 1890 χειροτονήθηκε πρεσβύτερος καὶ δώδεκα ἡμέρες ἀργότερα ἔλαβε τὸ ὁφίκιο τοῦ ἀρχιμανδρίτη. Μάλιστα τὸ ὄνομά του εἶχε προβληθεῖ τὸ 1893 γιὰ τὴν κενὴ θέση τοῦ ἡγουμένου στό μετόχι τοῦ Οἰκουμενικοῦ

Πατριαρχείου στή Μόσχα.

Μετά τήν πολυετή, αλλά ἀνασταλτικῶς συντηρητικὴν Σχολαρχίαν τοῦ ὑπεράγαν αὐστηροῦ Ἀρχιμανδρίτου Γερμανοῦ Γρηγορά τό 1897 ἐκδηλώθηκε ἐναντίον του στάση ὁκτώ νεωτέρων φιλελευθέρων καθηγητῶν τῆς Σχολῆς, οἱ ὅποιοι ἀντίθετα ἀπό αὐτόν, ἐπιθυμοῦσαν τήν ἐφαρμογή τοῦ ὁκταταξίου συστήματος στή Σχολή, ὅπως εἶχε ἀποφασίσει ἡ Ἐφορεία καί ἡ Ἁγία Σύνοδος. Ἀνάμεσά τους συγκαταλεγόταν ὁ καθηγητής Βασίλειος Ἀντωνιάδης καί ὁ τότε ἀρχιμανδρίτης Ἀπόστολος.

Ταλαιπωροῦσε τότε τήν Ἐκκλησία ἡ διαμάχη μεταξὺ τῶν δύο παρατάξεων τῆς συντηρητικῆς ὑπὸ τόν Ἡρακλείας Γερμανό, ὁπαδός τῆς ὁποίας ἦταν ὁ Ἀρχιμανδρίτης Γερμανός Γρηγοράς καί τῆς ἀνανεωτικῆς, ἡ ὁποία ὑποστήριζε τόν πρῶν πατριάρχη Ἰωακείμ Γ'. Στά μετριοπαθεῖς πνεύματα ἀνῆκαν ὁ μητροπολίτης Ἀγχιάλου Βασίλειος καί ὁ διευθυντής τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς Μιχαήλ Κλεόβουλος. Στόν τελευταῖο δόθηκε προσωρινά τό 1898 ἡ διεύθυνση τῆς Σχολῆς, γιά νά τήν ἀναλάβει τελικά ὁ ἀρχιμανδρίτης Ἀπόστολος, ὁ ὁποῖος, ὅπως σημειώθηκε, ἐπανέφερεν εἰς τήν Σχολήν τήν φυγαδευθεῖσαν γαλήνην καί τάξιν.

Μελετηρός καί ἀκάματος, πρᾶος καί ἄκακος, ἀθόρυβος ἐν τῇ ἐργασίᾳ καί αὐστηρός ἐν τῷ καθήκοντι, τύπος εὐσεβείας καί ὑπογραμμός τῆς ἀρετῆς, ἐξησφάλισε τήν λατρείαν τῶν μαθητῶν του, ὑπέρ ᾧ ἀφιέρωσε τά πολυτιμότερα τῆς ζωῆς του ἔτη.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ' ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΤΟΥ ΔΙΑΚΟΝΙΑ (1906-1917)

1. Τιτουλάριος Μητροπολίτης Σταυρουπόλεως (1901-1906).

2. Μητροπολίτης Βεροίας καί Ναούσης (1906-1909).

3. Μητροπολίτης Σεργῶν (1909-1917).

ἀρχίζει μέ τήν ἐκλογή του ὡς τιτουλαρίου Μητροπολίτη Σταυρουπόλεως (1901-1906).

Τιτουλάριος μητροπολίτης Σταυρουπόλεως (1901-1906).

– ἀνάδειξή του ἀπό ἀρχιμανδρίτης ὡς τιτου-

λάριος Μητροπολίτης Σταυρουπόλεως (1901-1906).

– μέλος πατριαρχικῶν ἀποστολῶν σέ συναντήσεις μέ Ρώσους.

– μέλος πατριαρχικῆς ἐπιτροπῆς γιά τήν ἔκδοση τῆς Καινῆς Διαθήκης.

Προήχθη, ἀξαιτίας τοῦ καρποφόρου ἔργου του, ὡς σχολάρχης στό ἀρχιερατικό ἀξίωμα (6 Ἰουλίου 1901) ἀπό τόν Ἰωακείμ Γ', τοῦ ὁποίου τήν ἐκκλησιαστική πολιτική ὑπηρέτησε πιστά.

Μάλιστα, λόγω τῆς ρωσομάθειάς του, συμπεριελήφθη σέ πολλές πατριαρχικές ἀντιπροσωπεῖες, οἱ ὁποῖες συναντήθηκαν μέ Ρώσους.

Στό ἴδιο διάστημα ἦταν, ἐπίσης, μέλος τῆς πατριαρχικῆς ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία προέβη, στήν ἔκδοση τῆς Καινῆς Διαθήκης τό 1904.

Μητροπολίτης Βεροίας καί Ναούσης (1906-1909).

– Προαγωγή (29 Ἰουνίου 1906).

– Συνθῆκες πού ἐπικρατοῦν στήν Βέροια

– Ἐθνική δράση μέσα ἀπό ἀνέκδοτο κώδικά του (1906-1908).

– προτάθηκε γιά τόν ἀρχιεπισκοπικό θρόνο τῆς Κύπρου.

Μετά τό θάνατο τοῦ Βεροίας καί Ναούσης Κωνσταντίνου Ἰσαακίδη, ἐκλέχτηκε στίς 29 Ἰουνίου 1906 μητροπολίτης Βεροίας καί Ναούσης (1906-1909).

– Προαγωγή (29 Ἰουνίου 1906).

Ἀμέσως, τόν Ἰούλιο τοῦ 1906, προσκάλεσε τό μαθητή του στή Θεολογική Σχολή τῆς Χάλκης Ἀμβρόσιο Νικολαΐδη, μετέπειτα ἐπίσκοπο Ναυπακτίας καί Εὐρυτανίας, καί τόν διόρισε στίς 15 Αὐγούστου 1906 πρωτοσύγκελλό του, ὁ ὁποῖος: ἐν Βεροίᾳ διηύθυνε μετά περισσῆς συνέσεως καί ἀξιεπαίνου θάρρους καί αὐταπαρνήσεως τόν ἀμυντικόν ἀγῶνα, ἐπὶ τριετίαν ἀκολουθήσας τόν γέροντά του εἰς τήν Μητρόπολιν Σεργῶν εἰς ἣν προήχθη.

– Συνθῆκες πού ἐπικρατοῦσαν στή Βέροια.

Γιά νά κατανοήσουμε τίς συνθῆκες πού ἐπικρατοῦσαν τότε στή Βέροια ἀρκεῖ νά ἀνατρεξομε σέ ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τοῦ Γενικοῦ Προξενεῖου Θεσσαλονίκης πρὸς τήν Πρεσβεία στήν Κων-

σταντινούπολη, στο όποιο γίνονται όρισμένες παρατηρήσεις στο θέμα του έκκλησιαστικού θρόνου Βεροίας και Ναούσης. Έγραφε τότε ο Πρόξενος:

Έχομεν ανάγκην εις τούς έμπεριστάτους θρόνους ανδρών νοημόνων, ρεκτών, ηθικών, ουχί απομάχων ή αποτυχόντων εις άλλας επαρχίας ιεραρχών... όσον αφορά εις τόν θρόνον της Βεροίας, είμαι ευτυχής 만θάνων ότι ταχώς θ' αντικατασταθεί ο νυν Μητροπολίτης. Ο διορισμός καταλλήλου αρχιεπισκόπου θά φέρη τήν ηθικήν αναγέννησιν. Περί τήν Βέροϊαν ύπάρχει τό μέγιστον του Ρωμουνισμού κέντρον αποτελούν συμπαγή πληθυσμόν.

Κατά τή διάρκεια της σύντομης αλλά καρποφόρου ποιμαντορίας του αποπερατώθηκε και εγκαϊνιάσθηκε τό άρρεναγωγείο Βεροίας. Όλοκλήρωσε τή διαδικασία για τήν ίδρυση της ιερατικής σχολής στις εγκαταστάσεις της μονής Τιμίου Προδρόμου (Σκήτη) Βεροίας και κλήθηκε νά αντιμετώπισει τίς φυλετικές διενέξεις και ειδικότερα τή δράση της ρουμανικής προπαγάνδας, ή όποία βρισκόταν σέ έξαρση μέ κύριο έκφραστή της τόν επικεφαλής των ρουμανιζόντων Βλάχων της περιοχής Άπόστολο Χατζηγώγο. Μέ άλλα λόγια, ο Μητροπολίτης κατέβαλε σημαντικές προσπάθειες για τήν ανάπτυξη της παιδείας και για τήν ένίσχυση των ένοπλων σωμάτων που δρούσαν στήν περιοχή υπό τήν ήγεσία αξιωματικών του έλεύθερου έλληνικού κράτους. Στόχο είχε νά αποδείξει ότι ήταν ένας άγώνας έθνικός και όχι έγκληματιών, όπως επιχειρούσαν νά τόν παρουσιάσουν οι προπαγανδιστές. Αυτό αποδεικνύεται από τήν άλληλογραφία του μέ τό Οίκουμενικό Πατριαρχείο.

– Έθνική δράση μέσα από ανέκδοτο κώδικα του (1906-1908).

Άπό τόν κώδικα του Μητροπολίτη Άποστόλου (1906-1908) σταχυολογήσαμε, για τίς ανάγκες της παρούσας όμιλίας, μέρος της άλληλογραφίας του μέ τόν Οίκουμενικό Πατριάρχη Ίωακείμ Γ' και μέ τό Έπουργείο των Έξωτερικών μέσω του Προξένου Θεσσαλονίκης Λάμπρου Κορομηλά.

Ο πατριάρχης Ίωακείμ προέτρεπε τόν Μη-

τροπολίτη Άπόστολο νά συνετίζει τούς «*υπό της ξενικής προπαγάνδας δελεασθέντας και αποπληθέντας είτε κληρικούς είτε λαϊκούς*» και νά τούς επαναφέρει «*εις τούς κόλπους της Μητρος Έκκλησίας*». Ζητούσε από τόν Μητροπολίτη νά καταρτίσει όνομαστικό κατάλογο των αποπληθέντων από τήν ρουμανική προπαγάνδα στή Βέροια, σημειώνοντας ταυτόχρονα πότε και γιατί προσχώρησαν, πώς συντηρούνταν, πόσοι ήταν ιερείς και δάσκαλοι, πόσους μαθητές είχαν και πόσες έκκλησίες και σχολεία κατείχαν.

Σέ έκθεση (1907) του Λάμπρου Κορομηλά προς τό Έπουργείο Έξωτερικών πληροφορούμαστε για τήν κατάσταση που επικρατούσε στή Βέροια, τόν έμπορικό πόλεμο κατά των ρουμανιζόντων, τόν αποκλεισμό του Έλληνα Μητροπολίτη από τό τοπικό Διοικητικό Συμβούλιο, τίς συλλήψεις Έλλήνων και τούς τραυματισμούς Έλλήνων και ρουμανιζόντων.

Ένδεικτική της καταδίωξης, ιδίως των βλαχόφωνων κατοίκων της Βέροιας από τίς ενέργειες των ρουμανιζόντων και των βουλγαρικών συμμοριών, είναι ή έκθεση (1907) του μητροπολίτη Άποστόλου προς τόν οίκουμενικό πατριάρχη:

Παναγιώτατε, προς διακόσμησιν, φαίνεται, της μελλούσης ιστορίας της τλήμονος Μακεδονίας, ουμόνων διά φονικών γεγονότων, αλλά και ληστρικών, οι πράκτορες της ρωμουνικής προπαγάνδας επεδόθησαν κατά τόν λήγοντα Μήνα εις δηώσεις, ληστείας και απαγωγάς...

...πολυπληθής συμμορία ρωμουνιζόντων και Βουλγάρων κατέστρεψε διά πυρός άπαν τό άνω Σέλιον, θερινήν κατοικίαν των ήμετέρων Βλαχοφώνων...

Έτερον τριπλούν κακούργημα όφείλεται ειςμόνους τούς Βουλγάρους... οι έν Ναούση διαχειμάζοντες βλαχόφωνοι Έλληνες... εύρέθησαν πεφονευμένοι... ό λόγος δέ του φόνου... είνε, ότι οι δυστυχείς εργάται παρά τήν διαταγήν των κακούργων, έξηκολούθησαν ξυλευόμενοι...

Συνεχίζεται

ΑΓΙΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Η ΣΤΕΦΑΝΙ ΜΕΓΙΕΡ ΣΤΑ ΧΝΑΡΙΑ ΤΗΣ ROWLING

Μετά από τη Rowling συγγραφέα των βιβλίων με ήρωα τό μικρό μάγο Χάρι Πότερ τὰ Μ.Μ.Ε. διαφημίζουν πολύ άλλη συγγραφέα παιδικής μυθιστοριογραφίας, τή Στέφανι Μέγιερ από τήν Αριζόνα, «*υπεύθυνη για τό πιο ανεξήγητο καί μαζικό λογοτεχνικό φαινόμενο των τελευταίων ετών*» όπως διαβάζουμε σέ ένθετο τής Καθημερινής τής 15-11-2009.

Στά βιβλία της: «*Λυκόφως*», «*Νέα Σελήνη*», «*Έκλειψη*» καί «*Χαραυγή*» ήρωας είναι ένα αιώνόβιο αγόρι μέ βαμπυρικές ορέξεις καί τό ειδύλλιο του μέ «*ένα μοναχικό κορίτσι από χωρισμένους γονείς*»¹.

Δέν γνωρίζουμε αν ή Μέγιερ είναι όπως τήν παρουσιάζουν «*φιλήσυχη νοικοκυρά, μορμόνα στο θρήσκευμα...*», γνωρίζουμε όμως ότι πολλοί κριτικοί λένε ότι έχει τήν ικανότητα νά εμπλέκει εύκολα τούς αναγνώστες της στόν σκοτεινό ρομαντικό κόσμο της. Τοῦτο τό τελευταίο σημαίνει πολλά πράγματα, μᾶς δίνει τό δικαίωμα νά ἐπισημάνουμε κάποια σχέση τοῦ περιεχομένου καί τής θεματολογίας των βιβλίων της (δέν φαίνεται καί από τούς τίτλους των βιβλίων πού σημειώσαμε;) μέ τή Νέα ἐποχή, πού προπαγανδίζει μέ ὅλους τούς τρόπους τή νοσηρή μεταφυσική, δηλαδή «*τήν προβολή τής μαγείας, τοῦ βαμπυρισμοῦ, τοῦ ἐξωγήινου στοιχείου, τοῦ κάθε εἶδους ἐξωπραγματικοῦ*»².

Πολύ εὔστοχα εἰπώθηκε ὅτι ἀφοῦ τό ἐνῆλικο κοινό γιά πολλές δεκαετίες «*παιδαγωγήθηκε*» μέ τήν οὐφολογία, «*κατατρομοκρατήθηκε*» μέ τίς Μάγισσες, στήν ἐποχή μας εἶναι ἔτοιμο νά δεχθεῖ ὅ,τι ἔχει σκοπό νά τοῦ προσφέρει ή Νέα ἐποχή.

Καί τό χειρότερο εἶναι ὅτι παράλληλα ἔχει ἐθιστεῖ στά ἀντίστοιχα καταστρεπτικά καί ἐπιζήμια βιβλία, παιγνίδια, θεάματα, πού ἐπηρεάζουν τήν ὅλη συμπεριφορά τους.

Γ.Στ.Μ.

1. «Διάλογος» Ἰανουαρίου - Μαρτίου 2010, σελ. 29.

2. αὐτόθι σ. 30.

ΕΙΝΑΙ ΑΙΣΙΟΔΟΞΟΣ ΚΑΙ ΔΕΝ ΚΙΝΔΥΝΕΥΕΙ ΑΠΟ ΚΑΤΑΘΛΙΨΗ Ο ΠΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Από τότε πού ἄρχισε ή οἰκονομική κρίση στήν πατρίδα μας ἔχουμε ἐπικίνδυνη αὔξηση των ἀνθρώπων, πού ἀπελπισμένοι ἀπό τήν ἀδυναμία νά ἀνταποκριθοῦν στίς πολλές ὑποχρεώσεις, πιεσμένοι ἀπό τά δάνεια, τά «χαράτσια», τίς καθημερινές ἀνάγκες γιά τή συντήρηση καί μόρφωση των παιδιών τους, βάζουν τέλος στή ζωή τους.

Φυσικά αὐτό ὄχι μόνο δέν λύνει τά προβλήματα, ἀλλά προσθέτει κι ἄλλα σ' αὐτούς πού ἀφήνουν πίσω τους. Καί τό φοβερότερο εἶναι ὅτι χάνουν τήν ψυχή τους, γιατί γιά νά φτάσουν στό σημείο νά κόψουν τό νῆμα τής ζωῆς τους προηγουμένως ἔχουν χάσει τήν πίστη τους στόν Θεό, ὁ ὁποῖος δίνει τή ζωή, καί εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νά τή διαφυλάσσουμε, ἐκτός ἂν ἔχουν χάσει τά λογικά τους, ὅποτε δέν ξέρουν τί κάνουν.

Τονίζουμε τό θέμα τής πίστεως, γιατί ὁ ἄνθρωπος, πού πιστεύει στόν Θεό, τόν πλάστη καί προνοητή, ὅσες δυσκολίες κι ἂν παρουσιαστοῦν στή ζωή του δέν χάνει τό θάρρος του καί δέν καταλήγει στήν κατάθλιψη.

Αὐτό δέν τό λέγει μόνο ή Ἐκκλησία μας, τό ἐπιβεβαιώνουν καί οἱ ἐπιστημονικές ἐρευνες.

Συγκεκριμένα ἐπιστημονικές ἐρευνες στήν Ἀμερική, Νορβηγία καί σέ ἄλλες χώρες ἀπέδειξαν ὅτι «οἱ ἄνθρωποι πού πηγαίνουν τακτικά στήν Ἐκκλησία καί γενικά ἀκολουθοῦν τίς ἐπιταγές τής θρησκείας, ἔχουν μεγαλύτερη αἰσιοδοξία καί κινδυνεύουν λιγότερο ἀπό κατάθλιψη σέ σχέση μέ ὅσους δέν θρησκευοῦν (...) ή συμμετοχή στά ἐκκλησιαστικά δρώμενα προάγει τήν ψυχολογική ὅσο καί τή σωματική υγεία, αὐξάνοντας τό προσδόκιμο ζωῆς»¹.

Ὁ ἱερός Χρυσόστομος σχολιάζοντας τούς στίχους 25, 26 τοῦ βου κεφαλαίου τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ματθαίου: «*Μή μεριμνάτε τή ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε καί τί πίνητε, μηδέ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσθεσθε οὐχί ή ψυχὴ πλεῖον ἐστὶ τῆς τροφῆς καί τό σῶμα τοῦ ἐνδύματος; ἐμβλέψατε εἰς τά πετεινά τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδέ θερίζουσιν οὐδέ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καί ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ οὐρά-*

νιος τρέφει αυτά· οὐχ' ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν;», γράφει τὰ ἐξῆς εὐστοχα: «εἰ περί τὰ εὐτελῆ καί οὐδενός ἄξια λόγου καί τήν τυχοῦσαν παρεχόμενα χρεῖαν, τοσαύτην πρόνοιαν ἐπεδείξατο ὁ Θεός, πῶς σε προήσεται (πῶς νά σε ἐγκαταλείψει) τό πάντων ἀναγκαιότατον ζῶον;... εἰ τό πάντων εὐτελέστερον ἐκαλλώπισεν ἐκ περιουσίας, καί ταῦτα οὐ πρός χρεῖαν, ἀλλά πρός φιλοτιμίαν τοῦτο ποιῶν, πολλῶ σε μᾶλλον τόν ἀπάντων τιμιώτερον ἐν τοῖς κατὰ χρεῖαν τιμήσει».

Γι' αὐτό κι ἕνας σοφός γέροντας ἔλεγε στόν ὑποτακτικό του, πού κάπου κάπου ἔχανε τό θάρρος του καί ὀλιγοπιστοῦσε: «δέ μοῦ λές ἐσύ καί ἐγώ ἄλλα μποροῦμε κι ἄλλα ὄχι, τό ἴδιο ἰσχύει καί γιά τό Θεό; - Ἔ! ὄχι, γέροντα, ὁ Θεός ὅλα τὰ μπορεῖ, γιά τό Θεό δέν ὑπάρχουν ἀδύνατα.

- Ἔ! τότε γιατί χάνουμε τό θάρρος μας; Ὁ Θεός καί παντοδύναμος εἶναι καί στοργικός πατέρας μας εἶναι, ἐπομένως δέν δικαιολογοῦμαστε νά ὀδηγοῦμαστε στήν κατάθλιψη...».

Γ. Στ. Μ.

Ο ΣΙΛΛΕΡ ΜΑΣ ΔΙΔΑΣΚΕΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΑΦΟ ΤΟΥ

Οἱ γραμμές τῶν λέξεων, πού διαβάζετε αὐτή τή στιγμή, ἀγαπητοί ἀναγνώστες, χαράσσονται στό χαρτί σέ χρονικό σημεῖο, κατὰ τό ὁποῖο κορυφώνονται οἱ συννενοήσεις μέ τήν «τρούκα», ἀπό τήν ὁποία περιμένουμε οἱ Ἕλληνες τήν ἐγκριση τοῦ πακέτου περικοπῶν στούς κρατικούς προϋπολογισμούς μας τῶν ἐπομένων ἐτῶν χρηματικῶν ποσῶν ὕψους δεκατεσσάρων περίπου δισεκατομμυρίων εὐρώ, γιά νά ἔχουμε τήν δυνατότητα ὡς κράτος νά εἰσπράξουμε τή δόση τοῦ δανείου τῶν εὐρωπαίων δανειστῶν μας ὕψους τριανταενός δισεκατομμυρίων εὐρώ. Τά χρήματα αὐτά, ὅταν εἰσπραχθοῦν, θά εἰσρεῦσουν στήν πλειονότητά τους στήν ἑλληνική ἀγορά, θά ἐνισχυθεῖ τότε ἡ ρευστότητα τοῦ χρήματος καί θά ἀρχίσει νά ἀνακάμπτει ἡ οἰκονομική ὕφεση, πού ἀσφυκτικά μᾶς πιέζει τὰ τελευταῖα χρόνια.

Τό Δ.Ν.Τ., πρός τό ὁποῖο ἀπλώνουμε τό χέρι ὡς «ἀξιοπρεπεῖς» ἐπαῖτες - δανειστές, ἀσυγκίνητο ἀπό τό δράμα μας μᾶς ἀπαντᾷ: «Δεῖξε τήν πρόδοδό σου καί μετά λαμβάνεις τὰ χρήματα». Ἔτσι ἡ ἑλληνική κυβέρνηση, καθὼς μᾶς πιέζουν ἀσφυκτικά οἱ προθεσμίες τῶν δανειστῶν μας, ἔχει ἐπιδιοθεῖ σέ ἕνα φρενιασμένο ἀγῶνα δρόμου περικοπῶν ἀποδοχῶν καί δαπανῶν πάσης φύσεως, γιά νά δείξουμε στούς Εὐρωπαίους δανειστές μας τήν πρόδοδό μας.

Ὑπῆρξαμε ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες τὰ τρία ἰδίως τελευταῖα χρόνια ὁ στόχος δηλώσεων Εὐρωπαίων πολιτικῶν καί δημοσιευμάτων δυτικῶν ἐφημερίδων καί περιοδικῶν, πολύ σοβαρῶν καί μή, μέ χαρακτηρισμούς ἀνοίκειους καί προσβλητικούς γιά τήν ἱστορία μας καί τὰ φυλετικά χαρακτηριστικά μας ὡς λαοῦ, πού ἔδωσε τόν πολιτισμό καί τό ὄνομά της στήν Εὐρώπη. Ὑπῆρξε μία ἐμπαθής ἐνορχηστρωμένη φραστική ἐπίθεση ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων ἀπό μέσα ἐνημέρωσης, ἡλεκτρονικά καί ἔντυπα, ἰδιαίτερα τῆς Γερμανίας, σύμφωνα μέ τὰ ὁποῖα οἱ σύγχρονοι Ἕλληνες χαρακτηρησθήκαμε ὡς ὀκνηροί, κλέφτες, ψεῦτες, ἀπατεῶνες.

Δέν γνωρίζω πόσο οἱ χαρακτηρισμοί αὐτοί συμβιβάζονται μέ τή σύγχρονη κοινή γερμανική γνώμη καί πόσο ἀπηχοῦν τίς ἀπόψεις της. Γνωρίζω ὅμως ὅτι κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνες, κυρίως ἀπό τόν 18ο αἰῶνα καί ὕστερα, μεγάλες μορφές τῆς γερμανικῆς πνευματικῆς καί πολιτικῆς ζωῆς ὕμνησαν διθυραμβικά τὰ ἐπιτεύγματα τῆς δαμόνιας ἑλληνικῆς φυλῆς σέ ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς. Ὑποκύπτω στόν πειρασμό νά παραθέσω ἕνα ἀπόσπασμα ἀπό ἔργο τοῦ Γιόχαν Φρήντριχ Σίλλερ (1759-1805), ἐνός Γερμανοῦ συγγραφέα παγκοσμίου φήμης, ποιητῆ, μεγάλου δραματουργοῦ καί δοκιμιογράφου.

Ὁ Σίλλερ λοιπόν ἀναφερόμενος στούς Ἕλληνες δέν ἀπέκρυψε τήν ἀλήθεια, ἡ ὁποία μειώνει τοὺς Γερμανούς σέ σύγκριση μέ τοὺς Ἕλληνες. Γράφει ὁ Σίλλερ, ὑποτίθεται πικραμένος, γιά τοὺς Ἕλληνες:

«Καταραμένε Ἕλληνα! Ὅπου νά γυρίσω τή σκέψη μου, ὅπου καί νά στρέψω τήν ψυχή μου, προστά μου σέ βλέπω, σέ βρίσκω. Τέχνη λαχταρῶ, ποίηση, θέατρο, ἀρχιτεκτονική, ἐσύ μ'προστά, πρῶτος καί ἀξεπέραστος. Ἐπιστήμη ἀναζητῶ, μαθηματικά, φιλοσοφία, ἱατρική, κορυφαῖος καί ἀνυπέρβλητος. Γιά δημοκρατία διψῶ, ἰσονομία καί ἰσότητα, ἐσύ μ'προστά μου ἀσυναγώνιστος καί ἀνεπισκίαστος. Καταραμένε Ἕλληνα, καταραμένη γνώση. Γιατί νά σέ ἀγγίξω; Γιατί νά αἰσθανθῶ πόσο μικρός εἶμαι, ἀσήμενος, μηδαμινός; Γιατί δέν μέ ἀφήνεις στή δυστυχία μου καί στήν ἀνεμελιά μου;».

Αὐτά γράφει γιά τοὺς Ἕλληνες, ἕνας γίγας τοῦ γερμανικοῦ πνεύματος καί ὄχι μόνο. Θέλω νά πιστεύω ὅτι, ἂν ζοῦσε σήμερα, δέν θά ἄλλαζε οὔτε κεραία ἀπό τό κείμενό του, πού μόλις διαβάσατε. Ἀκόμη καί ἂν συνέβαινε νά εἶναι ἕνας ἀπό τοὺς Γερμανούς φορολογουμένους δανειστές μας.

X.N.X.

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ ΤΟΠΟΥΣ

Μέρος Β΄

Της Ελένης Τσιρίκα-Μάνου

Επόμενος σταθμός του προσκυνήματός μας ήταν τό μοναστήρι του Άββᾶ Θεοδοσίου του Κοινοβιάρχου. Αυτό βρίσκεται κτισμένο ανατολικά της Βηθλεέμ, στην είσοδο της έρημου της Ίουδαίας. Τό μοναστήρι γνώρισε μεγάλη άκμή από 2.500 μοναχούς κατά την περίοδο του 5ου μέχρι του 7ου αιώνα. Την άκμή καί πρόοδο σταμάτησαν οί Πέρσες τό 614 μ.Χ. καί ἡ άραβική κατοχή. Τό 1881 ὁ τότε σχολάρχης της Θεολογικής Σχολής του Τιμίου Σταυρού Φώτιος Άλεξανδριδης άγόρασε τό έρειπωμένο Μοναστήρι καί τόν Ίανουάριο του 1896 ὁ Πατριάρχης Ίεροσολύμων Γεράσιμος Α΄ έβαλε τά θεμέλια της νέας μονής.

Στή συνέχεια επισκεφθήκαμε τό Μοναστήρι των ποιμένων ἢ Μπετ-Σαχούρ, ὅπου διανυκτέρευαν οί ποιμένες φυλάγοντας τά πρόβατά τους μέσα στό σπήλαιο. Έκεί πήραν καί τήν είδηση της Γέννησης του Χριστού από τούς Άγγέλους καί από εκεί ξεκίνησαν νά προσκυνήσουν τό θεϊο βρέφος. Ὁ Ναός κτίσθηκε από τήν Αγία Ελένη καί μέσα υπάρχουν

οί τάφοι των ποιμένων.

Φτάσαμε στό τέλος των προσκυνημάτων της τετάρτης ημέρας.

Πέμπτη ημέρα προσκυνημάτων, 24-8-2012. Μετά τήν καθιερωμένη πρωινή προσευχή κινήσαμε γιά τήν Μονή του Αγίου Γεωργίου του Χοζεβίτου, ἡ ὁποία βρίσκεται στην έρημο της Ίουδαίας. Διασχίζαμε τήν έρημο, κατάξερα βουνά χωρίς καθόλου βλάστηση, πού καί πού λιγοστοί βεδουίνοι μέ λίγα πρόβατα καί καμήλες διακοσμοῦσαν τό άφιλόξενο τοπίο της έρημου. Καθώς προχωρούσαμε πρός τήν Ίεριχώ, ἡ ὁποία εἶναι μεγάλη πόλη καί άληθινή ὄαση, άρχιζαν νά εμφανίζονται τά πρώτα πράσινα χωράφια πού ἦταν φυτεμένα μέ ύψηλές χουρμαδιές καί μπανανιές καί φυτεῖες λαχανικών. Έκεί λίγο πιό κάτω συναντήσαμε τή Μονή του Αγίου Γεωργίου του Χοτζεβᾶ, μοναχού από τήν Κύπρο, ὅπου καί αποβιβασθήκαμε από τό λεωφορεῖο.

Γιά νά φθάσει κανείς στή Μονή ἡ κατάβαση καί ἡ άνάβαση εἶναι πολύ δύσκολη, για-

τί είναι κτισμένη σέ μιά χαράδρα σέ βάθος πολλῶν ἑκατοντάδων μέτρων. Δέν γνωρίζουμε πότε ἀκριβῶς κτίσθηκε τό Μοναστήρι. Ἀλλά ἀφοῦ ὑπέστη καί αὐτό τίς καταστροφές τῶν Περσῶν ἀνακαινίσθηκε γιά πολλοστή φορά πρῶτα ἀπό κάποιον μοναχό Ἰωάννη ἀπό τήν Αἴγυπτο, ὁ ὁποῖος ἐπωνομάσθηκε Χοζεβίτης, ἐξ οὗ καί τό ὄνομα τῆς Μονῆς καί ἀργότερα ἀπό τόν ὅσιον Γεώργιον ἀπό τήν Κύπρο τόν ΣΤ' αἰῶνα. Ἡ Μονή στήν ἐποχή του γνώρισε ἡμέρες ἀκμῆς μέ 2000 καί γιά ἄλλους 3000 μοναχοῦς. Τό 614 μ.Χ. οἱ Πέρσες λεηλάτησαν καί κατέστρεψαν τό Μοναστήρι σφάζοντας ὅλους τοὺς μοναχοῦς. Ἀργότερα, ὅταν αὐτοί ὑποχώρησαν, οἱ μοναχοί πού ἦρθαν ἀπό τίς γύρω περιοχές, μάζεψαν τοὺς σφαγιασθέντες καί τοὺς ἔθαψαν σέ μιά σπηλιά, ἡ ὁποία ἀνακαλύφθηκε πρῖν ἀπό ἑβδομήντα χρόνια ἀπό μοναχοῦς μετά ἀπό ἀγρυπνία στή γιορτή τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου στίς 18 Ἰανουαρίου.

Ἀπό ἐκεῖ ἐπισκεφθήκαμε τόν Ἰορδάνη ποταμό, στό σημεῖο ὅπου πραγματικά βαπτίσθηκε ὁ Χριστός ἀπό τόν Ἰωάννη τόν Πρόδρομο. Τό σημεῖο αὐτό ἀποτελεῖ φυσικό σύνορο μεταξύ Ἰσραήλ καί Ἰορδανίας. Ἐπιστρέψαμε στήν πόλη τῆς Ἱεριχούς, ὅπου βρίσκεται ὁ Ναός τοῦ προφήτου Ἐλισσαίου. Ἐκεῖ συνάντησε ὁ Χριστός τόν ἀρχιελῶνη Ζακχαῖο, πού γιά νά δεῖ τόν Κύριο ἀνέβηκε σέ μιά συκομορέα, ἡ ὁποία ὑπάρχει μέχρι καί σήμερα. Οἱ καρποί της λέγεται ὅτι εἶναι θαυματουργοί καί μοιράζονται στούς πιστούς γιά

κάθε ἐπιθυμία. Δίπλα στή συκομορέα ὑπάρχει ὁ ναός τοῦ προφήτη Ἐλισσαίου, πού μετέβαλε τά νερά τῆς πηγῆς πού πότιζαν τά χωράφια τῆς πόλης σέ πόσιμα. Ἀπό τά νερά αὐτά οἱ κάτοικοι τῆς πόλης πίνουν μέχρι σήμερα.

Μεσημεράκι περίπου ἀναχωρήσαμε γιά τό Σαραντάριο ὄρος. Δυτικά τῆς Ἱεριχούς, πάνω σέ μιά ἀπόκρημνη πλαγιά εἶναι κτισμένο τό Μοναστήρι τοῦ Σαρανταρίου Ὁρους. Ἐδῶ ὁ διάβολος θέλησε νά πειράξει τόν Κύριο καί νικήθηκε ἀπό τόν Χριστό πού τόν ἀποστόμωσε. Τό μοναστήρι ὑπέστη κατά καιρούς πολλές καταστροφές, ἀλλά μέ τίς προσπάθειες τοῦ πατριαρχείου ἀνακαινίσθηκε τό 1874 καί ἀπό τόν ἡγούμενον Ἀβραάμιον Πελοποννήσιον ἐγίνετο προσιτό στούς προσκυνητές. Ἡ ἀνάβαση καί ἡ κατάβαση στή Μονή γίνεται μέ τελεφερίκ, γιατί λίγοι μποροῦν νά ἀνεβοῦν τά πολλά σκαλιά ἀπό τό λεωφορεῖο ὡς τό Μοναστήρι. Μετά κατηφορίσαμε γιά τόν ἅγιον Γεράσιμον τόν Ἰορδανίτη.

Ἡ Μονή του κτίσθηκε τό 455 μ.Χ. ἀπό τόν ἴδιον τόν ἅγιον Γεράσιμον, πού κατά τήν παράδοση τόν ὑπηρετοῦσε ἕνα λιοντάρι, πού τό εἶχε γιατρέψει. Ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ πρώτου Ναοῦ ἐτέθη ἀπό τήν ἁγία Ἐλένη καί ἀργότερα κτίσθηκε μιά μικρή ἐκκλησίτσα, στό μέρος πού φιλοξενήθηκε ἡ ἁγία Οἰκογένεια, φεύγοντας γιά τήν Αἴγυπτο. Καί ἐδῶ ἐγίναν καταστροφές ἀπό βαρβάρους, ἀλλά τό Μοναστήρι ἀνοικοδομήθηκε ἀπό τόν Πατριάρχη Νικόδημον. Ἐχει μέσα δύο παρεκκλήσια, τοῦ ἁγίου

ου Εὐθυμίου στά δεξιά καί ἀριστερά τῶν ἁγίων Ζωσιμᾶ καί Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας, ἡ ὁποία ἀσκήτεψε στήν περιοχή αὐτή.

Κατόπιν ἐπισκεφθήκαμε τή Βηθανία, πού ἦταν ἡ πατρίδα τοῦ Λαζάρου καί τῶν ἀδελφῶν του Μάρθας καί Μαρίας. Τήν ἐπισκεφτόταν τακτικά, γιατί ἐκεῖ εὗρισκε φιλικό περιβάλλον. Ἐδῶ ὁ Ἰησοῦς ἔκανε καί τό θαῦμα τῆς ἀνάστασης τοῦ Λαζάρου. Σήμερα ὑπάρχει ἐλληνορθόδοξος Ναός ἀφιερωμένος στόν Κύριο ἀπό τήν ἀδελφή τοῦ Λαζάρου Μάρθα καί ἄλλος Ναός πρὸς τιμὴν τοῦ Λαζάρου. Μετά τήν ἀνάστασή του ὁ Λάζαρος ἔζησε ἄλλα τριάντα χρόνια στήν Κύπρο, ὅπου καί ἔγινε ἐπίσκοπος Κιτίου. Τό βράδυ ἔγινε ὁλονύκτια ἀγρυπνία στόν Ἱερό Ναό τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου. Ὅταν τελείωσε ἡ ἀγρυπνία ἀκολουθήσαμε τήν περιφορὰ τοῦ Ἐπιταφίου τῆς Θεοτόκου, ἡ ὁποία ἄρχιζε ἀπό τό μετόχι πού βρίσκεται στήν αὐλή τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως καί κατέληγε στό Ναό τοῦ τάφου τῆς Παναγίας. Μέσα στό σκοτάδι ἀκολουθήσαμε σιωπηλά μέ δέος πίσω ἀπό τόν ἐπιτάφιο καί διαλυθήκαμε ὅταν ἔφτασε στό Ναό ὁ Ἐπιτάφιος.

Ἐκτὴ ἡμέρα τοῦ ταξιδιοῦ μας, 25-8-2012. Ἀνηφορίσαμε γιὰ τήν ἁγία Σιών. Ὀνομάζεται καί Λόφος Σιών. Τόν λόφο ὀχύρωσε ὁ Βασιλιάς Δαυὶδ καί στή συνέχεια ἔστησε τή σκηνή τοῦ Μαρτυρίου, τήν ὁποία ἔφερε ἀπό τήν Χεβρώνα. Στό Λόφο τῆς Σιών εἶδαμε τό

Ἑπερῶ, ὅπου ἔγινε ὁ Μυστικός Δεῖπνος καί ἡ Πεντηκοστή. Ἦταν τό σπίτι τῆς Μαρίας, τῆς μητέρας τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου. Ἐδῶ ἔμειναν κλεισμένοι οἱ Ἀπόστολοι μετὰ τόν θάνατο τοῦ Χριστοῦ, φοβισμένοι ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους, ἐδῶ ἐφανίσθηκε ὁ Κύριος μετὰ τήν Ἀνάστασή Του. Ἐδῶ ἔγινε ἡ ψηλάφηση τοῦ Θωμᾶ, κατέβηκε τό Ἅγιο Πνεῦμα σάν πύρινες γλῶσσες κατὰ τήν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς καί ὁ Πέτρος μέ τοὺς μαθητὲς ἄρχισαν τὰ κηρύγματα. Στό χώρο τοῦ Ἑπερώου ἔγινε καί ἡ πρώτη Ἀποστολική Σύνοδος. Κάτω ἀπὸ τό Ἑπερῶ βρίσκεται ὁ τάφος τοῦ Δαυίδ. Στό Λόφο τῆς Σιών εἶναι κτισμένο τό σπίτι τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, τοῦ ἀγαπημένου μαθητῆ τοῦ Χριστοῦ. Σ' αὐτό τό σπίτι ἔζησε καί ἡ Παναγία μετὰ τόν θάνατο τοῦ Χριστοῦ μέχρι τό θάνατό της.

Στόν τόπο τῆς κατοικίας σήμερα ὑπάρχει Ναός Λατίνων, ὁ ὁποῖος εἶναι ἀφιερωμένος στήν Κοίμηση τῆς Θεοτόκου. Στόν ὑπόγειο χώρο ὑπάρχει παρεκκλήσι μέ παράσταση τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, οἱ δώδεκα κολῶνες πού τό περιβάλλουν κυκλικά συμβολίζουν τοὺς δώδεκα μαθητὲς τοῦ Χριστοῦ.

Σέ μιὰ ὁμορφη καταπράσινη περιοχή τῶν Ἱεροσολύμων, πού λέγεται κατὰ μόνas, βρίσκεται ἡ Ἱερά Μονή τοῦ Δικαίου Συμεῶν τοῦ Θεοδόχου, ὅπου βρίσκεται καί ὁ τάφος του.

Ἐπόμενη ἐπίσκεψη ἦταν στήν Ἱερά Μονή τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Βρίσκεται σέ μιὰ κατα-

πράσινη κοιλάδα στὰ Ἱεροσόλυμα. Ἡ Μονὴ ἰδρύθηκε ἀπὸ τὴν Ἁγία Ἑλένη στὸ σημεῖο ὅπου ὁ Λῶτ, συγγενὴς τοῦ Ἀβραάμ, φεύγοντας ἀπὸ τὰ Σόδομα καὶ Γόμορα ὅπου κατοικοῦσε, ἦρθε καὶ ἐγκαταστάθηκε στὴν Ἱερουσαλὴμ, στὸ σπίτι τοῦ Ἀβραάμ. Στὸ Μοναστήρι αὐτὸ ὑπάρχει δίπλα καὶ ἡ Θεολογικὴ Σχολή, ἡ ὁποία λειτουργοῦσε ἀπὸ τὸ 1855 μ.Χ. μέχρι τὸ 1909 καὶ ἀπὸ τὴν ὁποία ἀποφοίτησαν ἐξεχοντες ἱερεῖς. Στὴ Μονὴ ὑπάρχει ἡ ὁπλή, ὅπου ὁ Λῶτ φύτεψε τὸ τρισύνθετο δέντρο καὶ ὁ κάθε προσκυνητὴς μπορεῖ νὰ προσκυνήσει.

Τὸ ἀπόγευμα ἐπισκεφθῆκαμε τὸ τεῖχος τῶν Δακρῶν, ἕναν ἀπέραντο ὑπαίθριο χώρο, ὅπου γιὰ νὰ μπεῖς πρέπει νὰ περάσεις ἀπὸ ἐξονυχιστικὸ ἔλεγχο ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους.

Προτελευταία ἡμέρα τοῦ ταξιδιοῦ μας στίς 26-8-2012 λειτουργηθήκαμε στὸ Ναὸ τῆς Ἀναστάσεως. Στὴ συνέχεια περιηγηθήκαμε τὴν ἀγορὰ τῆς παλαιᾶς πόλης, ὅπου ψωνίσαμε τὰ δωράκια γιὰ τοὺς δικούς μας.

Τὸ ἀπόγευμα ἐπισκεφθῆκαμε τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Ἑθνῶν ἢ κῆπο τῆς ἀγωνίας. Ἐκεῖ ἐγίνε ἡ προδοσίαν ἀπὸ τὸν Ἰούδα. Ἐκεῖ ἐγίνε καὶ ἡ σύλληψη τοῦ Κυρίου μας ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἄρχισαν τὰ μαρτύρια. Ἡ Ἐκκλησία τῶν ἐθνῶν εἶναι ἕνας μεγαλοπρεπὴς Ναὸς μέ χρυσούς τρούλλους, πολὺ ἐπιβλητικὸς καὶ μεγάλος. Βρίσκεται κοντὰ στὸ Ναὸ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Ἀργότερα ἀνηφορίσαμε γιὰ τὸ ὄρος

Ἑλαιῶν, ὅπου ἐπισκεφθῆκαμε τὴ Μονὴ τῆς Ἀναλήψεως, πού κτίσθηκε ἀπὸ τὴν Ἁγία Ἑλένη καὶ ἡ ὁποία καταστράφηκε τὸ 614 μ.Χ. ἀπὸ τοὺς Πέρσες. Ἐρείπια τοῦ παλαιοῦ Ναοῦ βρίσκονται ἀκόμη καὶ σήμερα στὴ λατινικὴ Ἐκκλησία «τοῦ Πάτερ ἡμῶν». Ἐκεῖ δίδαξε ὁ Κύριος τὴν Κυριακὴ προσευχή. Ὁ Ναὸς καταστράφηκε πολλές φορές ἀπὸ τοὺς βαρβάρους. Τὸ 1187 ὁ Σαλαδῖνο τὸν ἔκανε τζαμί καὶ τὸν παρέδωσε στοὺς μουσουλμάνους, οἱ ὁποῖοι κατοικοῦν μέχρι σήμερα. Εἶναι ἕνα ὀκτάγωνο κουβούκλιο, ὅπου ὑπάρχει ἀκόμη τὸ ἀποτύπωμα τοῦ δεξιοῦ ποδιοῦ τοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν Ἀνάληψή Του.

Τὸ Πατριαρχεῖο θέλοντας νὰ τιμήσει τὴν Ἀνάληψη ἔκτισε μικρὸ ἑλληνορθόδοξο Ναό. Τέλος καταλήξαμε στὸ μπαλκόνι τοῦ ὄρους τῶν Ἑλαιῶν, ἀπ' ὅπου ἀτενίζει κανεὶς ὅλη τὴν Ἱερουσαλὴμ.

Αὐτὸ λοιπὸν ἦταν τὸ ὁδοιπορικὸ στοὺς Ἁγίους Τόπους. Τὸ ὄνειρο τῆς ζωῆς μας πραγματοποιήθηκε. Εὐχαριστοῦμε τὸν Κύριο πού μᾶς ἔδωσε τὴν εὐκαιρίαν νὰ πραγματοποιήσουμε τὸ προσκύνημά μας στοὺς Ἁγίους Τόπους.

Εὐχαριστοῦμε τὸν Σεβασμιώτατο κ. Θεολόγο, πού στάθηκε δίπλα μας ἀληθινὸς πατέρας, ἄγρυπνος, καὶ στίς καλὲς καὶ τίς δύσκολες στιγμές, ὥστε νὰ μὴν μᾶς λείψει τίποτα, καὶ κυρίως ἡ πνευματικὴ τροφή.

Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Γρηγορίου Ἐπισκόπου Νύσσης,
ἐγκώμιον, εἴτ' σὺν μαρτύριον εἰς τὸν Ἅγιον Μεγαλομάρτυρα τοῦ Χριστοῦ

ΘΕΟΔΩΡΟΝ ΤΟΝ ΤΗΡΩΝΑ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΚ ΤΩ ΛΟΓῩ

...Ἀπ' αὐτά ὅλα, εὐσεβέστατοι ἀδελφοί, γνωρίσατε, ὅτι ὁ θάνατος τῶν Ὁσίων τοῦ Θεοῦ, εἶναι τίμιος ἔμπροσθέν του. Καί μολονότι ἓνα καί τό αὐτό εἶναι τό σῶμα τῶν ἀνθρώπων, ἐπειδὴ ἔχει τήν σύστασίν του ἀπό τήν ἰδίαν ζύμην, ὅμως ἐκεῖνο τό σῶμα, ὅπου ἀποθάνη μέ τόν κοινόν θάνατον, ρίπτεται ὡσάν εὐτελές τι καί ποταπόν· ἐκεῖνο δέ τό ὁποῖον χαριτωθῇ μέ τό πάθος τοῦ μαρτυρίου, τόσον εἶναι ἀγαπητόν καί εὐχάριστον, ὅσον ἀνωτέρω τό περιεγράψαμεν. Διά τοῦτο ἀπό τά φαινόμενα πιστεύομεν τά μή φαινόμενα, ἀπ' ἐκεῖνα τά καλά, ὅπου εἰς τοῦτον τόν κόσμον δοκιμάζομεν. Διότι πολλοί ἄνθρωποι, ὅσοι προτιμοῦν ἀπό ὅλα τήν κοιλίαν καί τήν κενοδοξίαν, καί τά παρόντα ἄχυρα, δέν νομίζουσι τίποτε τά μέλλοντα. Μάλιστα θέλουσι μαζί μέ τό τέλος τῆς ζωῆς, νά τελειώνωσι καί ὅλα τά πράγματα· ἀλλά σύ (ὅποιος καί ἂν εἴσαι), ὅπου ἔχεις τοιαύτην γνώμην, μάθε ἀπό τά μικρά τά μεγάλα· κατάλαβε ἀπό τās σκιάς τήν ἀλήθειαν.

Ποῖος ἀπό τούς βασιλεῖς τιμᾶται μέ τοσαύτην τιμήν, μέ ὅσῃν τιμᾶται ὁ Ἅγιος; Ποῖος ἀπό ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἐφάνησαν θαυμαστοί εἰς τόν κόσμον, δοξάζεται μέ τοιαύτην δόξαν; Ποῖος ἀπό τούς στρατηγούς ἐκείνους, ὅπου ἐκυρίευσαν πόλεις τετειχισμένας καί ὑπέταξαν ἔθνη ἄπειρα, εἶναι τόσον ὀνομαστός, καθὼς ὁ στρατιώτης οὗτος, ὁ πτωχός, ὁ νεοσύλλεκτος; τόν ὁποῖον ἀρμάτωσε μέν ὁ θεῖος Παῦλος εἰς τόν

ἀγῶνα, τόν ἐθάρρυναν δέ οἱ Ἄγγελοι, ὁ δέ Χριστός ὡς νικητήν ἐστεφάνωσε;

... Ἡμεῖς λοιπόν, ὦ μακάριε Θεόδωρε, ἐπειδή ἀπό φιλανθρωπίαν τοῦ Κτίστου μας ἐφθάσαμεν εἰς τόν κύκλον τοῦ χρόνου, τελοῦμέν σου τήν πανήγυριν μέ τό ἱερόν συνάθροισμα τῶν φιλομαρτύρων, καί προσκυνοῦντες τόν κοινόν Δεσπότην Χριστόν, ἐορτάζομεν τήν ἐνθύμησιν τῶν νικητικῶν ἀγώνων σου. Σύ δέ, ὅπου καί ἂν εὐρίσκεσαι, ἔρχου πρὸς ἡμᾶς, ἐπιστάσης τῆς ἐορτῆς. Διότι, ἐπειδὴ μᾶς ἐκάλεσες, σέ καλοῦμεν καί ἡμεῖς· καί εἴτε εἰς τόν ὑψηλόν αἰθέρα διατρίβεις, εἴτε εἰς καμμίαν οὐράνιον σφαῖραν ἀναστρέφεις, ἢ ὁμοῦ μέ τούς χορούς τῶν Ἀγγέλων παραστέκεις εἰς τόν Δεσπότην Χριστόν, καί μαζί μέ τās Δυνάμεις καί Ἐξουσίας, ὡς δοῦλος πιστός τόν προσκυνεῖς, ἄφες αὐτά τά μέρη ὀλίγον καιρόν καί ἐλθέ πρὸς ἡμᾶς, τούς τιμῶντάς σε, ὡσάν φίλος ἀόρατος. Περιεργάσου τήν ἐορτήν, διά νά διπλασιάσης τήν εὐχαριστίαν, τήν πρὸς τόν Θεόν· ὁ Ὅποιος ἀντί μιᾶς ὀρθοδόξου ὁμολογίας, καί διά ἓνα πάθος μαρτυρικόν, σοί ἐ χάρισε τόσας χάριτας καί ἀνταμοιβάς, ἐπειδὴ ἠψφράνθη εἰς τό αἷμα σου, καί εἰς τούς πόνους, ὅπου ἐδοκίμασες ἀπό τοῦ πυρός τήν φλόγα. Ἐπειδὴ ὅσους εἶχες τότε, ὅπου ἔβλεπον τās τιμωρίας σου, τοσοῦτους ἔχεις καί τώρα, ὅπου ὑπηρετοῦν εἰς τιμήν σου.

Πολλῶν εὐεργεσιῶν ἔχομεν, Ἄγιε, ἀνάγ-

κην· μεσίτευσον εἰς τόν κοινόν Βασιλέα διὰ τήν πατρίδα, ἐπειδή πατρίς ἐκάστου Μάρτυρος εἶναι ὁ τόπος, ὅπου ἐμαρτύρησε, συμπατριῶται δέ καί ἀδελφοί καί συγγενεῖς εἶναι ἐκεῖνοι, ὅπου περιεποιήθησαν, καί τιμῶσι καί ἔχουσι τό ἅγιόν του λείψανον. Ὑποπτεύομεν στενοχωρίας, περιμένομεν κινδύνους· δέν εἶναι μακράν οἱ κατηραμένοι Τάταροι, οἵτινες παρασκευάζουν τόν πόλεμον ἐναντίον μας. Πολέμησον ὡς στρατιώτης εἰς βοήθειάν μας· μεταχειρίσου τήν παρρησίαν, ὅπου ἔχεις ὡσάν Μάρτυς πρὸς τόν Χριστόν, δι' ἡμᾶς τούς συνδούλους σου. Μ' ὅλον ὅτι ἀφήκες τήν παροῦσαν ζωήν, ἀλλά γνωρίζεις τά πάθη καί τās ἀνάγκας τῆς ἀνθρωπότητος. Ζήτησον ἀπό τόν Θεόν εἰρήνην εἰς ἡμᾶς, διὰ νά μή παύσωσι ποτέ αἱ τοιοῦται πανηγύρεις· διὰ νά μή ἀτακτῇ ἐναντίον τῶν ἱερῶν ναῶν καί θυσιαστηρίων λυσσασμένος καί ἄνομος βάρβαρος· διὰ νά μή καταπατήσῃ τά ἅγια ἀκάθαρτος κύων. Διότι ἡμεῖς καί διὰ τήν προτερινήν φύλαξιν, ὅπου ἐφυλάχθημεν ἀπείραστοι ἀπό τά κακά, εἰς σέ ὁμολογοῦμεν τήν χάριν, καί τῶν μελλόντων δέ πειρασμῶν τήν ἀποφυγὴν ἀπό σέ πάλιν τήν ζητοῦμεν.

Ἄν παρίσταται ἀνάγκη καί περισσοτέρας παρακλήσεως, συμπαράλαβε τόν χορόν τῶν ἰδικῶν σου ἀδελφῶν καί συμμαρτύρων· καί ὁμοῦ μέ ὅλους τούτους πα-

ρακάλεσον τόν Δεσπότην Χριστόν. Αἱ παρακλήσεις τῶν πολλῶν Δικαίων ἄς σβέσουν τās ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ. Ὑπενθύμισον τόν Πέτρον, παρακίνησον τόν Παῦλον ὁμοίως καί Ἰωάννην τόν Θεολόγον, καί ἡγαπημένον μαθητήν· νά φροντίζουσιν διὰ τās Ἐκκλησίας, ὅπου αὐτή ἐσύστησαν· διὰ τās ὁποίας καί ἀλύσεις ἐφόρεσαν, κινδύνους καί θανάτους ὑπέμειναν, διὰ νά μή ὑψώσῃ τήν κεφαλὴν τῆς ἡ εἰδωλολατρεία ἐναντίον μας· διὰ νά μή φυτρώσωσιν εἰς τόν ἀμπελῶνα τοῦ Χριστοῦ, ὡσάν ἄκανθαι αἱ αἰρέσεις· διὰ νά μή ὑψωθῶσι τά ζιζάνια καί καταπνίξωσι τόν σῖτον· διὰ νά μή φανῇ καμμία πέτρα ἐναντίον μας ἡ ὁποία διὰ τό νά ὑστερῇται ἀπό τήν ποιότητα τῆς ἀληθινῆς δρόσου, ἤθελεν ἀποδείξει ἄρριζον τήν δύναμιν τῆς εὐκαρπίας τοῦ λόγου. Ἀλλά μέ τήν δύναμιν τῆς ἰδικῆς σου μεσιτείας καί τῶν ἄλλων συμμαρτύρων σου, ὧ σύ θαυμαστέ καί ἐκλαμ-

πρε μεταξύ τῶν Μαρτύρων, ἄς ἀποδειχθῇ καρποφόρον χωράφιον τῶν χριστιανῶν τό πλῆθος, καί ἄς μένη ἕως τέλους εἰς τήν παχεῖαν καί καρποφόρον ὠργωμένην γῆν τῆς χριστιανικῆς πίστεως· καί ἄς καρποφορῇ πάντοτε τήν αἰώνιον ζωήν, τήν ἐν Χριστῷ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, μεθ' Οὗ πρέπει δόξα, τιμὴ καί προσκύνησις τῷ Πατρί καί τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, Ἀμήν.

Ἀπολοῖσμός

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 2012*

Σεβασμιώτατε,
Σεβαστοί πατέρες,
Ἀγαπητοί ἀδελφοί.

Συγκεντρωθήκαμε ἀπόψε στὸν περιλάμπρο ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικήτα ὕστερα ἀπὸ τὴν προσωπικὴ ἐπιθυμία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη μας καὶ πνευματικοῦ μας πατέρα κ. Θεολόγου, μέ σκοπὸ τὴν ἔκφραση εὐχαριστίας καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς ὅλους ἐσᾶς, κληρικούς καὶ λαϊκούς ἀδελφούς μας, γιὰ τὴν συμμετοχὴ σας στὴν διεξαγωγὴ τοῦ Ἑράνου Ἀγάπης, ὁ ὁποῖος πραγματοποιήθηκε στίς 15, 16 καὶ 17 Δεκεμβρίου 2012.

Ἐπίσης μέ τὴν σημερινή σύναξη μᾶς δίνεται ἡ δυνατότητα νά κάνουμε καὶ ἕναν ἀπολογισμό τοῦ πολὺπλευρου φιланθρωπικοῦ ἔργου τῆς Μητροπόλεώς μας, τὸ ὁποῖο ἔλαβε χώρα τὴν προηγούμενη χρονιά χωρὶς διαφημίσεις, ἀθόρυβα ἀλλὰ καὶ οὐσιαστικά. Ἐνα ἔργο τὸ ὁποῖο κατευθύνει, σχεδιάζει καὶ εὐλογεῖ ὁ Σεβασμιωτάτος Μητροπολίτης μας.

Ἐπιτρέψτε πρὶν ἀπὸ τὸν ἀπολογισμό τοῦ φιλανθρωπικοῦ ἔργου τῆς Μητροπόλῃς μας νά ἀναφερθοῦν ἀποσπάματα ἀπὸ τὸν λόγο περὶ Φιλοπτωχίας τοῦ σημερινοῦ ἐορτάζοντος ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ἦταν ὄχι μόνον ἕνας μέγας πατέρας καὶ διδάσκαλος τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐπιφανέστερος θεολόγος τῆς μετὰ τὸν ἀπόστολο καὶ εὐαγγελιστὴ Ἰωάννη. Γεννημένος μεταξὺ 326 καὶ 329 στὴν Ἀριανζό, κοντὰ στὴ Ναζιανζό τῆς Καππαδοκίας, ἀπὸ εὐπορους γονεῖς, ἀπέκτησε μεγάλη κλασικὴ καὶ θεολογικὴ μόρφωση. Μαζὶ μέ τὸ συμφοιτητὴ

καὶ φίλο τοῦ ἁγίου Βασίλειο τὸν Μέγα, ἀρχιεπίσκοπο Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας, καὶ τὸν ἅγιο Γρηγόριο, ἐπίσκοπο Νύσσης, ἀνήκει στοὺς «μεγάλους Καππαδόκες πατέρες». Ἀπὸ τὸν πατέρα του, Γρηγόριο ἐπίσης, ἐπίσκοπο Ναζιανζοῦ, χειροτονήθηκε πρεσβύτερος καὶ ἀπὸ τὸν ἅγιο Βασίλειο ἐπίσκοπος Σασίμων. Πάντως, φύση μοναχικὴ καθὼς ἦταν, ἀφιέρωσε τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς ζωῆς του στὴ μόνωση, τὴν ἡσυχία καὶ τὴν ἄσκηση.

Ὡς συγγραφέας ὁ ἅγιος Γρηγόριος χαρακτηρίζεται ἀπὸ θεολογικὸ βάθος, ἔντονη ποιητικότητα, ρητορικὴ δεινότητα καὶ βαθειὰ γνώση τοῦ ἀττικοῦ λόγου. Ἡ παράδοση, στὴν ὁποία στηρίζεται, ἀποτελεῖ συνάρτηση τῆς ἀλεξανδρινῆς σχολῆς καὶ τῆς θεολογίας τῶν ἁγίων Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου, Εἰρηναίου Λυῶνος καὶ Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου. Θεολόγησε κυρίως γιὰ τὰ τρία Πρόσωπα τῆς Ἁγίας Τριάδος, τὴ σχέση Τους καὶ τὸν τρόπο ὑπάρξεώς Τους. Οἱ ἀπαντήσεις του στὰ τριαδολογικά, πνευματολογικά καὶ χριστολογικά προβλήματα διατύπωσαν κατὰ τὸν πιὸ ἐγκυρο τρόπο τὴν πίστη καὶ τὴν παράδοση τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς τελευταίους λόγους τοῦ ἦταν καὶ ὁ λόγος *Περὶ φιλοπτωχίας*. Στὸ λόγο αὐτόν, ὁ ὁποῖος ἐκφωνήθηκε πιθανότατα στὴν Καισάρεια γύρω στὸ 370, ὁ ἱερός συγγραφέας, μέ ἀπαράμιλλη ρητορικὴ δύναμη, ποικίλα ἐκφραστικὰ σχήματα, λεπτές γλωσσικὲς ἀποχρώσεις καὶ ζωηρές εἰκόνες, κατορθώνει νά συναρπάσει τὸν ἀναγνώστη, νά τοῦ ἐμπνεύσει τὴν εὐσπλαχνία καὶ τὴ φιλανθρωπία, νά τὸν πείσει γιὰ τὴν ἀναγκαιότητα

* Ὁμιλία τοῦ Πρωτ/ρου Εὐστρατίου Καρατσούλη, ὑπευθύνου τοῦ Γεν. Φιλοπτώχου Ταμείου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας, ἡ ὁποία πραγματοποιήθηκε κατὰ τὸν Ἑσπερινὸ τῆς 24ης Ἰανουαρίου, στὸν Ἱ. Ναὸ Ἀγ. Νικήτα Σεργῶν.

τῆς κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης. Ἄς ἀκούσουμε ὁμως τόν ἅγιο Γρηγόριο νά μᾶς μιλήσει.

«Ἀδελφοί, πτωχοί ὅπως καί ἐγώ, διότι ὅλοι εἴμεθα πτωχοί καί ἔχουμε ἀνάγκη ἀπό τή θεία χάρη. Δεχθεῖτε τόν λόγο μου, περί φιλοπτωχίας, ὅχι μέ ἀδιαφορία, ἀλλά μέ καλή διάθεση, γιά νά γίνετε πλούσιοι μέ τήν ἀπόκτηση τῆς βασιλείας. Δέν εἶναι, ὁμως, καθόλου εὐκόλο νά βρεῖ κανεῖς τή σπουδαιότερη ἀρετή καί νά τῆς δώσει τήν πρώτη θέση (...) Σέ ὅ,τι λοιπόν μέ ἀφορᾷ, προκειμένου νά ξεχωρίσω τήν ἀρετή τῆς φιλοπτωχίας σκέπτομαι ὡς ἑξῆς.

Καλές εἶναι οἱ τρεῖς ἀρετές, ἡ πίστις, ἡ ἐλπίδα καί ἡ ἀγάπη. Ἡ φιλοξενία εἶναι πολύ καλό πράγμα. Ἡ φιλαδελφία ἐπίσης εἶναι καλό, καί μάρτυρας γι' αὐτό εἶναι ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος καταδέχτηκε ὅχι μόνο νά ὀνομασθεῖ ἀδελφός μας, ἀλλά καί νά ὑποφέρει γιά μας. Ἡ φιλανθρωπία εἶναι καλό. Ἡ ὑπομονή καί ἡ ἀνεξικακία εἶναι καλό. Καί σ' αὐτό μάρτυρας εἶναι πάλι ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ἡ πραότης εἶναι καλό, ὅπως καί ὁ ξηλός. Ὁ ὑποπιασμός τοῦ σώματος εἶναι καλό. Ἡ προσευχή καί ἀγρύπνια εἶναι καλό. Ἄς μᾶς πείσει γι' αὐτό ὁ Χριστός, ὁ ὁποῖος πρίν ἀπό τό πάθος ἀγρυπνοῦσε καί προσευχόταν.

Ἡ ἀγιότης καί ἡ παρθενία εἶναι καλό. Ἄς μᾶς πείσει γι' αὐτό ὁ Παῦλος, ὁ ὁποῖος τακτοποίησε τό θέμα αὐτό καί βράβευσε μέ δικαιοσύνη καί τόν γάμο καί τήν ἀγαμία. Καί ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος γεννήθηκε ἀπό Παρθένο, τό ἔκαμε, γιά νά τιμήσει τήν γέννηση καί νά δοξάσει τήν παρθενία. Ἡ ἐγκράτεια εἶναι καλό. Ἡ ἐρημία καί ἡ συχία εἶναι καλό. Εἶναι καλό ἡ λιτότης. Ἡ ταπεινοφροσύνη εἶναι καλό. Καί τό σπουδαιότερο παράδειγμα γι' αὐτό εἶναι ὁ Σωτήρας καί Κύριος τῶν ὅλων. Ἡ ἀκτημοσύνη καί ἡ περιφρόνηση τῶν χρημάτων εἶναι πολύ καλό. Καλόν εἶναι καί ἡ θεωρία, καλόν εἶναι καί ἡ πράξις. Ἡ μέν θεωρία ἐπειδή μᾶς ἀνυψώνει ἀπό τά γήινα καί μᾶς ὁδηγεῖ στά ἅγια τῶν ἁγίων, ἡ δέ πράξις ἐπειδή ὑποδέχεται καί ὑπηρετεῖ τό

Χριστό, καί ἀποδεικνύει μέ τά ἔργα τήν ἀγάπη. Ἡ κάθε μία ἀπ' αὐτές τίς ἀρετές εἶναι ἕνας δρόμος, ὁ ὁποῖος ὁδηγεῖ στή σωτηρία... Ἐάν ὁ Παῦλος, ὁ ὁποῖος ἀκολουθεῖ τό Χριστό, θεωρεῖ τήν ἀγάπη ὡς τήν πρώτη καί μεγαλύτερη ἐντολή, τότε ὡς τό καλύτερο μέρος αὐτῆς, ἐγώ θεωρῶ τήν ὑψηλότερη ἀρετή τήν ἀγάπη πρὸς τοὺς πτωχοὺς καί τήν εὐσπλαχνία καί τή συμπάθεια πρὸς τοὺς συνανθρώπους μας.

Σ' ὅλους, λοιπόν, τοὺς πτωχοὺς καί σέ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι κακοπαθοῦν ὀφείλουμε νά δείχνουμε εὐσπλαχνία, σύμφωνα μέ τήν ἐντολή, ἡ ὁποία μᾶς ὑπαγορεύει νά χαιρόμαστε μαζί μέ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι χαίρονται καί νά λυπούμεθα μαζί μέ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι κλαῖνε... Ἐγώ, ἀδελφοί, δέν μπορῶ νά μείνω ἀδάκριτος ἐμπρός στή συμφορά τους καί συγχύζεται ὁ νοῦς μου. Νά παθαίνετε, σᾶς παρακαλῶ, καί σεῖς τό ἴδιο, γιά νά ἀποφύγετε τά δάκρυα, μέ τά δάκρυα καί τόν πόνο... Σᾶς τά λέγω, λοιπόν, αὐτά, ἐπειδή δέν μπορῶ ἀκόμη νά σᾶς πείσω, ὅτι κάποτε ἡ λύπη εἶναι πιό πολύτιμη ἀπό τήν εὐχαρίστηση, καί ἡ στενοχώρια ἀπό τόν πανηγυρισμό, καί κλάμα τό ὁποῖον ἐπαινεῖται, ἀπό τό γέλιο τό ὁποῖο κατακρίνεται...

Βοηθήστε, σᾶς παρακαλῶ ἀδελφοί, τοὺς ἀσθενεῖς, παρηγορήστε αὐτούς πού ἔχουν ἀνάγκη. Σύ πού εἶσαι ὑγιής καί πλούσιος, βοήθησε τόν ἄρρωστο καί τόν πτωχό. Σύ, ὁ ὁποῖος δέν ἔχεις πέσει σέ παράπτωμα, βοήθησε αὐτόν πού ἔπεσε καί συνετρίβη. Σύ, ὁ ὁποῖος εὐθυμεῖς, παρηγόρησε τόν λυπημένο. Σύ, ὁ ὁποῖος εὐημερεῖς, βοήθησε αὐτόν πού ὑποφέρει. Γίνε πλούσιος ὅχι μόνο στήν παρουσία, ἀλλά στήν εὐσέβεια. Μὴ ἀναζητεῖς μόνο τό χρυσάφι, ἀλλά καί τήν ἀρετή, ἢ καλύτερα, μόνο τήν ἀρετή. Δεῖξε περισσότερη καλωσύνη μέ τήν φιλοπτωχία σου. Γίνε μικρός Θεός γιά τόν πονεμένο, μέ τό νά μιμηθεῖς τήν φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ. Μὴ παραβλέψεις καί μὴ προσπεράσεις ἀδιάφορα τόν ἀδελφό, μὴ τόν ἀποστραφεῖς, σάν κατάρα ἢ σάν μολυσμό

για τήν ἀσθενείά του. Εἶναι μέλος δικό σου, ἔστω κι ἂν ἔχει λυγίσει ἀπό τή συμφορά. Σέ σένα ἔχει στηρίξει τίς ἐλπίδες του, ὅπως καί στοῦ Θεοῦ. Ἔχεις, λοιπόν, ἐμπρός σου τήν εὐκαιρία νά ἐξασκήσεις τήν φιλανθρωπία σου καί θά ἀφήσεις νά σέ ἀποξενώσει ἀπό αὐτή τή δυνατότητά σου νά εὐεργετηθεῖς ὁ Σατανᾶς;

Δώσε ἔστω καί κάτι, ἔστω καί ἐλάχιστο, σ' ἐκείνον ποῦ ἔχει ἀνάγκη ἀπ' ὅλα. Ἀντί νά δώσεις μεγάλο πράγμα, δώσε τήν προθυμία σου. Ἐάν δέν ἔχεις τίποτε, δάκρυσε, κλάψε.

Ἡ συμπόνια ποῦ βγαίνει ἀπό τήν ψυχὴ εἶναι πολύ μεγάλο φάρμακο γι' αὐτόν ποῦ ὑποφέρει. Καί τό νά συμπάσχει κανεῖς πραγματικά, ἀνακουφίζει πάρα πολύ τή συμφορά...

Μὴν ἀναβάλλεις τήν φιλανθρωπία σου. Ἡ φιλανθρωπία εἶναι τό μόνο πράγμα ποῦ δέν ἐπιδέχεται ἀναβολή. Καί ὅ,τι κάνεις, νά τό κάνεις μέ προθυμία, μέ ἀγάπη, μέ χαρά καί γλυκύτητα. Γιατί ὅ,τι γίνεται ἀπό λύπη καί ἀνάγκη, εἶναι ἄχαρο καί χωρίς ὁμορφιά.

Ἐάν μέ πιστεύετε λοιπόν, δοῦλοι τοῦ Χριστοῦ καί ἀδελφοί, ὅσον εἶναι καιρός, ἅς ἐπισκεφθοῦμε τό Χριστό, ἅς τόν περιποιηθοῦμε, ἅς τόν θρέψουμε, ἅς τόν ἐνδύσουμε, ἅς τόν περιμαζέψουμε, ἅς τόν φιλοξενήσουμε, ἅς τόν τιμήσουμε στά πρόσωπα τῶν ἀσθενῶν καί πονεμένων ἀδελφῶν μας. Γιατί ὁ Κύριος τῶν πάντων θέλει εὐσπλαχνία, ἐπειδὴ ἡ εὐσπλαχνία εἶναι πολύ μεγάλη ἀρετή, καί εἶναι ἀνώτερη ἀπό χιλιάδες ἐξωτερικῆς θυσίης. Ἀμήν.»

Πόσο ἐπικάιρα εἶναι τά λόγια τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου γιά τήν σημερινή μας κοινωνία, ἡ ὁποία δονεῖται ἀπό τήν πνευματική καί οἰκονομική κρίση! Οἱ προτροπές του εἶναι ἀφοπλιστικῆς δίνοντας τήν ἐντύπωση ὅτι μᾶς μιλά σήμερα ὑπενθυμίζοντάς μας νά ζοῦμε μέ ἀγάπη, φιλαδελφία καί εὐσπλαχνία πρὸς τόν ἀδελφό μας. Δυστυχῶς στίς μέρες μας πολλά νοικοκυριά ἀδυνατοῦν νά καλύψουν τοὺς λογαριασμούς, τά φροντιστήρια τῶν παιδιῶν

τους, τήν θέρμανση, ἀκόμη ἀδυνατοῦν νά ἐξασφαλίσουν καί τίς βασικὲς διατροφικὲς τους ἀνάγκες. Ἡ φτώχεια καί ἡ ἔνδεια δέν ἔχει πλεον τό πρόσωπο ἀνθρώπων ρακένδυτων, οἱ ὁποῖοι γυρνοῦν στίς ἐκκλησίες καί τά σπίτια ζητώντας βοήθεια. Ἔχει τό πρόσωπο τῆς ἀγωνίας καί τῆς ἀνασφάλειας ἀξιοπρεπῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἔρθει σέ ἀπόγνωση λόγω τῆς ἀνεργίας, τῆς ἀνασφάλισης ἢ τῆς περικοπῆς τοῦ μισθοῦ τους. Ἔτσι ἡ διακονία τῆς Ἐκκλησίας στόν φιλανθρωπικό τομέα πρέπει νά ἐνταθεῖ. Καί ὅλοι μας νά δώσουμε τόν ἀγώνα γιά νά ἔρθει ἡ ἡρεμία, ἡ γαλήνη καί ἡ ἀσφάλεια στίς ψυχές αὐτῶν τῶν ἀδελφῶν μας.

Ἡ τοπική μας Ἐκκλησία προσπαθεῖ καθημερινά νά διασώζει καί νά ἀναδεικνύει τό ἀνθρώπινο πρόσωπο ἀγκαλιάζοντας ὡς μητέρα στοὺς κόλπους της καθημερινά κάθε ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος βρίσκεται σέ δεινὴ οἰκονομική κατάσταση καί ἀντιμετωπίζει τήν φτώχεια, τήν ἀνεργία, ἢ τήν ἀνέχεια. Ἔτσι ὑπὸ τήν σκέπη τῆς Παναγίας τῆς Πονολύτριάς, ἡ ὁποία εἶναι ἡ προστάτιδα τοῦ Φιλανθρωπικοῦ ἔργου τῆς Μητροπόλεώς μας, τόσο ἀπὸ τό Κεντρικὸ Φιλόπτωχο Ταμεῖο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας ὅσο καί ἀπὸ τά Ἐνοριακά Φιλόπτωχα τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας δίνεται ἓνας καθημερινὸς ἀγώνας γιά τήν μηνιαία τακτικὴ οἰκονομικὴ ἐνίσχυση ἄπορων οἰκογενειῶν, τήν ἔκτακτη κάλυψη ἐπείγοντων περιστατικῶν, τήν ἰατροφαρμακευτικὴ κάλυψη, τήν πληρωμὴ ἐνοικίων, λογαριασμῶν κ.τ.λ., τίς συχνές ἐπισκέψεις σέ ἀσθενεῖς, σέ ἡλικιωμένους, σέ κρατούμενους φυλακῶν, τήν χορήγηση ὑποτροφιῶν σέ ἀσθενεῖς οἰκονομικά φοιτητές καί φοιτήτριες τῆς περιοχῆς μας, τήν Ἐξωτερικὴ Ἱεραποστολή καί τήν ἀνάληψη τῆς ἀνέγερσης ἐνός Ἱεροῦ Ναοῦ στή Νιγηρία εἰς τιμὴν τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν.

Καταβάλλονται προσπάθειες γιά τήν εὐρυθμὴ λειτουργία τοῦ Κέντρου Συμπαραστάσεως Οἰκογενείας καί Νεότητος, τήν λειτουργία τοῦ Ξενώνα φιλοξενίας ἀστέγων καί συγγενῶν ἀσθενῶν ὑπὸ τήν ὀνομασία «Στοργή», ὅπου μποροῦν νά φιλοξενοῦνται

όσοι συνάνθρωποί μας είναι προσωρινά άστεγοι ή έχουν συγγενείς τους άσθενείς στό Γενικό Νοσοκομείο Σερρών καί αντιμετωπίζουν πρόβλημα διαμονής. Ακόμη μέ τήν λειτουργία τοῦ Κοινωνικοῦ Ἰατρείου καί κοινωνικῆς ἀντίληψης, τό ὁποῖο προσφέρει τήν δωρεάν παροχή ἱατρικῆς πρωτοβάθμιας φροντίδας ὑγείας σέ ἑμπερίστατους ἀδελφούς μας ἀλλά καί τήν λειτουργία τράπεζας αἵματος. Τό κατάστημα εἰδῶν ἐνδύσεως καί ὑποδήσεως «Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Ἐλεήμων» προσφέρει σέ χιλιάδες ἀδελφούς μας εἶδη γιά νά αντιμετωπίσουν τίς δύσκολες καιρικῆς συνθήκες. Ακόμη μέ τή λειτουργία τῶν δύο Κοινωνικῶν Παντοπωλείων «Κιβωτός Ἀγάπης», στίς πόλεις τῶν Σερρών καί τῆς Νιγρίτας, ἐνισχύονται ἐκεῖνες κυρίως οἱ κοινωνικές ὁμάδες ποῦ ἀδυνατοῦν νά ἐξασφαλίσουν τά στοιχειώδη εἶδη διατροφῆς τους. Ἦδη στόν ἕνα χρόνο καί τρεῖς μήνες λειτουργίας τους διατέθηκαν περίπου 150 τόνοι τροφίμων καί πρώτης ἐπισιτιστικῆς ἀνάγκης σέ 400 οἰκογένειες συνανθρώπων μας, οἱ ὁποῖες στηρίζονται μέσα ἀπό τό Κοινωνικό Παντοπωλεῖο.

Πρὶν λίγους μήνες εἶχαμε τήν ἰδιαίτερη εὐλογία νά ἐγκαινιασθεῖ ἀπό τόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμο ἡ νέα φιланθρωπική καί κοινωνική δράση, τό Κεντρικό Διαμητροπολιτικό Συσσίτιο «Ο ΕΠΙΟΥΣΙΟΣ ΑΡΤΟΣ», μέ στόχο τήν προστασία καί ἐνίσχυση ἐκείνων κυρίως τῶν κοινωνικῶν ὁμάδων ποῦ ἀδυνατοῦν νά ἐξασφαλίσουν ἀκόμη καί ἕνα πιάτο ζεστοῦ φαγητοῦ. Μέσα ἀπό τήν λειτουργία τῆς παραπάνω πρωτοβουλίας προσφέρεται ἡ δυνατότητα σέ 200 οἰκονομικά ἀδύνατες οἰκογένειες τῆς περιοχῆς μας, τῆς δωρεάν προμήθειας ζεστοῦ καί καλομαγειρεμένου φαγητοῦ μέ τήν ἐλπίδα δημιουργίας ἐνός καλυτέρου ἐπιπέδου ζωῆς γιά τούς οἰκονομικά ἀδύνατους ἀδελφούς μας. Παράλληλα ὑπάρχει ἡ δυνατότητα νά παραδίδεται τό συσσίτιο στό σπίτι ἀδελφῶν μας ἡλικιωμένων, ΑΜΕΑ, ἀσθενῶν, οἱ ὁποῖοι δέν μποροῦν νά

προσέρχονται στό Κεντρικό Διαμητροπολιτικό Συσσίτιο «Ο ΕΠΙΟΥΣΙΟΣ ΑΡΤΟΣ». Ἕνα εἰδικό συνεργεῖο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας, μέ τήν συνοδεία ἐνός ἱερέα καί ὀρισμένων ἐθελοντῶν, ἐπισκέπτονται τά σπίτια τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν βοηθώντας τους νά μὴν βιώνουν τόν κοινωνικό ἀποκλεισμό καί ἐξασφαλίζοντάς τους μία ἀξιοπρεπῆ καί ἀνθρώπινη διαβίωση. Γιά ὅλες τίς φιλανθρωπικές δράσεις τῆς προηγούμενης χρονιάς τόσο ἀπό τό Γενικό Φιλόπτωχο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας, ὅσο καί ἀπό τά Ἐνοριακά Φιλόπτωχα δόθηκε τό ποσό τῶν 574.961,00 Εὐρώ ἢ 195.917.960 δρχ. γιά τήν κάλυψη τῶν ἀναγκῶν τῶν ἀδελφῶν μας.

Βασικός πνεύμονας τροφοδότησης τοῦ φιλανθρωπικοῦ ἔργου τῆς Μητροπόλεώς μας εἶναι ὁ Ἑρᾶνος Ἀγάπης, στόν ὁποῖον λάβατε μέρος ὅλοι ἐσεῖς οἱ λαϊκοί καί κληρικοί ἀδελφοί μας. Ὁ Ἑρᾶνος Ἀγάπης, ὁ ὁποῖος διεξήχθη τόν περασμένο Δεκέμβριο, ἀνῆλθε στό ποσό τῶν 147.451,00 Εὐρώ ἢ 50.243.928 δρχ. ἔχοντας αὔξηση 6% ἀπό τόν ἀντίστοιχό του 2011. Ἡ ἀνταπόκριση τοῦ πιστοῦ λαοῦ ἦταν συγκινητική ὅπως καί ἡ δική σας βοήθεια στήν ἄρτια διεξαγωγή τοῦ Ἑράνου Ἀγάπης. Γιά αὐτό ἐκφράζουμε τήν εὐχαριστία καί τήν εὐγνωμοσύνη μας, διότι στηρίζετε τό φιλανθρωπικό ἔργο τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, εὐχόμενοι ἡ Παναγία ἡ Πονολύττρια νά εὐλογεῖ, νά σκεπάζει καί νά χαριτώνει ἐσᾶς καί τίς οἰκογένειές σας.

Σεβασμιώτατε.

Γνωρίζετε καλύτερα ἀπό ὅλους μας ὅτι οἱ ἀριθμοί αὐτοί ἀποτελοῦν τό ἐλάχιστο μέρος τοῦ φιλανθρωπικοῦ ἔργου τῆς Μητροπόλῆς μας, διότι τό μεγαλύτερο μένει στίς καρδιές ὅλων μας. Μέ τήν δική Σας καθοδήγηση καί εὐλογία εὐχηθεῖτε νά προχωροῦμε καθημερινά στό μεγάλο ἔργο τῆς διακονίας τοῦ ἀδελφοῦ σκορπίζοντας σέ ὅλους τό μήνυμα τῆς ἀγάπης καί τῆς ἐλπίδας.

2013 ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ Νιγρίτα / Βισαλτία 1912/1913 - 2013

100 χρόνια έλευθέρου βίου

Ἡ κήρυξη τοῦ ἐλληνοτουρκικοῦ πολέμου τό 1912 (Α΄ Βαλκανικός πόλεμος) καί ἡ εὐνοϊκή ἐξέλιξη τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων τῶν Ἑλλήνων καί τῶν συμμάχων τους εἶχε τεράστια ἀπήχηση στόν Ἑλληνισμό τῆς Μακεδονίας. Ἡ Νιγρίτα μέ τήν ἐπαρχία της βρισκόταν καί αὐτή σέ ἀναβρασμό, ἐξαιτίας τοῦ φόβου μήπως τά βουλγαρικά στρατεύματα προλάβαιναν καί ἔμπαιναν στήν πόλη πρὶν ἀπό τοὺς Ἕλληνες. Ὁ Βουλγαρικός στρατός χωρίς νά ἀντιμετωπίζει σοβαρή ἀντίσταση ἀπό τήν πλευρά τῶν τούρκων κατέβαινε πρὸς τή θάλασσα, ἐπιχειρώντας νά καταλάβει ὅσο τό δυνατόν περισσότερα Μακεδονικά ἐδάφη.

Τό 1912 εἶχε αποφασισθεῖ ἀπό τό Ἑλληνικό Γενικό Ἐπιτελεῖο ὁ σχηματισμός σωμάτων προσκόπων, πού θά χρησιμοποιοῦνταν στή Μακεδονία ὡς προπομποί τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ. Οἱ πρόκριτοι θά εἶχαν κατευθεῖαν ἐξάρτηση ἀπό τό Γενικό Ἐπιτελεῖο Στρατοῦ. Γενικός ἀρχηγός ὀρίστηκε ὁ Μαζαράκης καί ὡς ἀρχηγοί τῶν Σωμάτων ἐπιλέχθηκαν γνωστοί γιά τή δράση τους Μακεδονομάχοι. Γιά τήν περιφέρεια τῆς Νιγρίτας ἐπιλέχθηκε ὁ Γεώργιος Γιαγκλῆς. Ἐνῶ ἀκόμη ὁ Ἑλληνικός Στρατός μαχόταν ἔξω ἀπό τή Θεσσαλονίκη καί πρὶν τήν ἀπελευθερώσει, ὁ καπετάν Γιαγκλῆς μπόρεσε νά καταλύσει τίς τουρκικές φρουρές καί νά καταλάβει τήν περιοχή «ἐν ὀνόματι τῆς Ἑλλάδος».

Στίς 23 Ὀκτωβρίου τοῦ 1912, ὁ καπετάν Γιαγκλῆς μπήκε στήν ἐγκαταλελειμμένη ἀπό τοὺς

τούρκους Νιγρίτα καί ὕψωσε στό Καρακόλι (Διοικητήριο) τήν Ἑλληνική Σημαία, μέσα σέ κλίμα ἐξαλλου ἐνθουσιασμοῦ τῶν κατοίκων, οἱ ὁποῖοι προηγουμένως τόν εἶχαν ὑποδεχθεῖ θριαμβευτικά στόν εἰσδοο τῆς πόλης.

Ὁ καπετάν Γιαγκλῆς ἀνέλαβε καθήκοντα ὡς πρῶτος Ἑλληνας φρούραρχος τῆς Νιγρίτας. Κατέλαβε ὅλα τά δημόσια κτίρια καί ἐγκατέστησε πρόχειρες ἀρχές ἀπό ντόπιους Νιγριτινοὺς. Μάζεψε καί ἀποθήκευσε τροφίμα στίς ἀποθήκες τοῦ Μπεξεστενιοῦ, ἀφόπλισε τοὺς τούρκους κατοίκους τῶν γειτονικῶν χωριῶν, τοὺς ὁποίους ὁ τουρκικός στρατός φεύγοντας εἶχε ἐξοπλίσει καί ἀμέσως μετὰ τήν ἀπελευθέρωση τῆς Θεσσαλονίκης, στίς 26 Ὀκτωβρίου, εἰδοποίησε τίς Ἑλληνικές Ἀρχές γιά τήν κατάσταση πού δημιουργήθηκε, ὥστε νά λάβουν τά κατάλληλα μέτρα. Ἡ περιφέρεια τῆς Νιγρίτας ἀπό τό Στρυμονικό μέχρι τό Τσάγεζι ἀπελευθερώθηκε, ἐνῶ σχεδόν ἕως τό τέλος τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 1913 ἡ περιοχή τῆς Νιγρίτας διοικήθηκε ἀπό τό σῶμα τοῦ καπετάν Γιαγκλῆ, μέ θαυμασίο τρόπο, ἐξυπηρετώντας τίς ἀνάγκες τῶν κατοίκων.

Δυστυχῶς, οἱ ἑλληνικές ἀρχές στή Θεσσαλονίκη δέν κινήθηκαν ἐγκαιρά, εἴτε ἀπό ἀδυναμία ἀποστολῆς στρατιωτικῶν ἐνισχύσεων, εἴτε γιατί δέν φαντάζονταν τίς προθέσεις τῶν ἀντιπάλων. Οἱ Βούλγαροι δέν ἀναγνώρισαν τήν ἀπελευθέρωση τῆς Νιγρίτας ὡς τετελεσμένο γεγονός. Δύο τάγματα βουλγαρικοῦ στρατοῦ ἐγκαταστάθη-

καν στήν πόλη και συνεχώς έρχόταν περισσότερος στρατός, μέ τήν πρόφαση τής ανάπαυσης και τής ανακούφισης από τίς κακουχίες του πολέμου ένάντια στους Τούρκους. Έπωφελούμενοι τής άπουσίας έλληνικού στατου, δέν έδωσαν καμιά σημασία ή αναγνώριση στο άνταρτικό σώμα του Γιαγκλή, τό όποιο μάλλον θεωρήσαν μονάδα μή ύπολογίσιμη. Από τό Νοέμβριο του 1912, άρχισαν οί προστριβές και οί μικροσυμπλοκές μεταξύ Έλλήνων και Βουλγάρων. Έτσι, στήν περιοχή τής Νιγρίτας, δημιουργήθηκε μία έντελως ιδιόμορφη στρατιωτική και πολιτική κατάσταση. Οί Βούλγαροι διεκδικούσαν τή συγκυριαρχία των περιοχών αυτών, όπως και τής Θεσσαλονίκης, μέ τελικό στόχο τήν όλοκληρωτική κατάληψή τους.

Κατά τή συνομολόγηση τής συμμαχίας μεταξύ Ελλάδος και Βουλγαρίας, δέν καθορίστηκε ποιά έδάφη θά έπρεπε νά καταλάβει κάθε κράτος και άφέθηκε νά νοηθεί ότι όσα έδάφη θά άπελευθέρωνε κάθε κράτος, θά θεωρούνταν ότι θά άνήκαν όριστικά σέ εκείνο. Αυτό προσπάθησαν νά έκμεταλλευτούν οί Βούλγαροι και γι' αυτό προσπάθησαν νά καταλάβουν περιοχές πριν προφτάσει ό ελληνικός στρατός. Έτσι μία βουλγαρική στρατιά υπό τόν Θεοδωρώφ διατάσσεται νά καταλάβει τή Θεσσαλονίκη, πριν προλάβουν νά τήν καταλάβουν οί Έλληνες. Μέρος από αυτήν τήν στρατιά υπό τόν Χριστώφ, στράφηκε γιά την κατάληψη τής Νιγρίτας, γιά τήν όποία ένδιαφερόταν τό βουλγαρικό στρατηγείο.

Από τό Νοέμβριο του 1912, λόχοι βουλγαρικού στρατου είχαν έμφανιστεί στή Νιγρίτα και παρέμεναν σέ αυτήν μέ τή δικαιολογία τής ανάπαυσης και τής πολεμικής μετακίνησης. Στή Νιγρίτα ύπήρχε έγκατεστημένη μία διλοχία ελληνικού στρατου, ή όποία είχε ρητή διαταγή νά άπαγορεύσει τήν είσοδο βουλγαρικού τάγματος σταλμένου από τό βουλγαρικό στρατηγείο των Σερρών. Ώστόσο, μπόρεσε νά μπει και νά εγκατασταθεί στήν άρχή ένας λόχος βουλγαρικού στρατου και από τότε, δηλαδή από τίς 2 Νοεμβρίου του 1912, δέν περνούσε μέρα χωρίς διαπληκτισμούς και προστριβές των βουλγάρων μέ τους άνδρες του καπετάν Γιαγκλή, τήν ένωμοτία του λοχία Παπαϊωάννου και μέ όλους τους κατόικους τής Νιγρίτας.

Από τίς άρχές Φεβρουαρίου του 1913, οί Βούλγαροι ένέτειναν τίς προσπάθειές τους νά κα-

ταλάβουν τή Νιγρίτα και τήν περιοχή τής. Νέος λόχος βουλγαρικού στρατου κατέφθασε στή Νιγρίτα και ένα τάγμα πέρασε από τή γέφυρα τής Κουμάργιανης τό Στρυμόνα. Στο Δημητρίτσι βρισκόταν μία διμοιρία ελληνικού στρατου, μέ έντολή νά μήν έπιτρέψει τήν είσοδο στο χωριό των βουλγάρων στρατιωτών. Ώστόσο οί Βούλγαροι προχώρησαν και στρατοπέδευσαν στο χωριό Αγία Παρασκευή, ένω στο μεταξύ ένας λόχος υπό τόν λοχαγό Γαργαλίδη και τους ύπολοχαγούς Στουρκινόπουλο και Κορδογιάννη είχε όχυρωθεί έξω από τήν Τσερπίστα, στή θέση Πλατανούδια.

Η σύγκρουση δέν άργησε. Οί Βούλγαροι πάνω από πεντακόσιοι, ίππικό και πεζικό, κατέχοντας τά ύψώματα και έλέγχοντας τήν κοιλάδα τής Τερπνής μέ τά δύο πυροβόλα που διέθεταν, άρχισαν νά βάλλουν στίς 17 Φεβρουαρίου έναντίον των Έλλήνων στρατιωτών. Σέ βοήθειά τους προσέτρεξαν οί καπετάνιοι Γιαγκλής και Βλάχμπεης μέ τους άντάρτες τους, καθώς και πολλοί κάτοικοι τής Νιγρίτας και τής Τερπνής. Μέ τήν παρακίνηση του άγωνιστή Βαγγέλη Μπαλτά, οί γυναίκες του χωριου όργανώθηκαν και έφερναν φαγητό και κυρίως ψωμί, στηρίζοντας έτσι ήθικά τους στρατιώτες. Η μάχη διήρκεσε όλόκληρη τή μέρα μέ μεγάλες απώλειες γιά τους Βουλγάρους.

Παράλληλα όμως μέ τά διαδραματιζόμενα στα «Πλατανούδια» έπεισόδια μέ τους Βουλγάρους σημειώθηκαν και μέσα στήν Νιγρίτα. Οί Βούλγαροι, 200 συνολικά, έπιχείρησαν νά καταλάβουν τό Διοικητήριο και τήν αποθήκη τροφίμων και πυρομαχικών (Μπεξεστένι). Ζητούσαν νά έγκαθιδρύσουν δική τους πολιτική διοίκηση μέ διοικητή από τίς Σέρρες και νά αναλάβουν έτσι τόν έλεγχο τής πόλης και όλόκληρης τής περιοχής.

Οί άντάρτες του καπετάν Γιαγκλή έξουδετέρωσαν τήν άπόπειρα αυτή των Βουλγάρων τους όποιους άνάγκασαν νά κλειστούν στήν «Ελληνική Σχολή Νιγρίτης», τήν όποία είχαν μετατρέψει σέ στρατώννα. Ώστόσο, ένα γεγονός σημάδευσε τήν έκβαση τής κατάστασης. Ένας χωρικός από τό χωριό Φλάμπουρο, ό Καράσολης, μέ άνδρεία και έξυπνο τέχνασμα έξανάγκασε τους Βουλγάρους νά εγκαταλείψουν πανικόβλητοι τό σχολείο και νά συλληφθούν. Μετά από αυτό τό έπεισόδιο και τήν τροπή που πήραν τά πράγματα μέσα στή Νιγρίτα, οί Βούλγαροι που ήταν στρατοπεδευμένοι στή θέση «Γκορνιτσιά», άνάμεσα

100 χρόνια έλευθέρου βίου

στήν Αγία Παρασκευή και την Νιγρίτα, εγκατέλειψαν τόν καταυλισμό τους και έφυγαν για τίς Σέρρες, βασανίζοντας και σφάζοντας τούς ανθρώπους πού συναντούσαν στόν δρόμο τους.

Οί Βούλγαροι έφυγαν από τή Νιγρίτα στίς 21 Φεβρουαρίου του 1913, ήμερομηνία πού έντυπώθηκε στή συνείδηση τών

κατοίκων ώς ή ήμέρα όπου ύστερα από πολύ αίμα και άγώνες, μπόρεσαν νά άναπνεύσουν ελεύθερα, για δεύτερη φορά μέσα σέ λίγους μήνες. Τό τίμημα ώστόσο της ελευθερίας ήταν μεγάλο.

Στή φυγή τους οί Βούλγαροι άπήγαγον από τό χωριό Δημητρίτσι, ώς όμήρους, τόν ιερέα, τό δάσκαλο, όκτώ άλλους χωρικούς τούς όποιους στή συνέχεια τούς σκότωσαν και έριξαν τά πτώματά τους στό Στρυμόνα. Άν δέν έφτανε έγκαιρα ένας λόχος έλληνικού στρατού της 7ης Μεραρχίας, για νά θέσει τέρμα στίς κακουργίες τών βουλγάρων και στίς λεηλασίες τών χωριών, αυτοί θά συνέχιζαν τά έγκλήματά τους και στήν υπόλοιπη περιοχή.

Μετά τήν ύπογραφή του έλληνοβουλγαρικού συμφώνου της 21ης Μαΐου 1913, μέ τό όποιο καθοριζόταν ή διαχωριστική γραμμή μεταξύ της Ελλάδος και της Βουλγαρίας, ή Νιγρίτα παρέμεινε μέσα στήν έλληνική επικράτεια. Η συνοριακή γραμμή περνούσε δέκα χιλιόμετρα βόρεια από τήν πόλη. Ωστόσο, οί βούλγαροι έχοντας έδαφικές απαιτήσεις, τόν Ιούνιο του 1913, παραβίασαν τήν ούδέτερη ζώνη και κατέλαβαν τή Νιγρίτα, ή όποια δέσποζε στό δρόμο Θεσσαλονίκης - Σερρών.

Η έπίθεση του βουλγαρικού στρατού ξεκίνη-

σε τή νύχτα της 16ης προς 17η Ιουνίου του 1913, μέ αίφνιδιαστική κίνηση έναντίον της 7ης Έλληνικής Μεραρχίας και ύπηρξε άποτελεσματική. Ο έλληνικός στρατός άναγκάστηκε νά συμπτυχθεί στό χωριό Άρέθουσα και στά ύψώματα γύρω από τό χωριό Κερδύλλια, άφου πρώτα μέ άντιπερισπασμό και βοηθούμενος από τούς κατοίκους έδωσε τόν καιρό στά γυναικόπαιδα της πόλης και τών χωριών νά διαφύγουν. Τήν άποχώρηση τών κατοίκων άκολούθησε ό στρατός, ένω τό μεσημέρι της 17ης Ιουνίου 1913, οί βούλγαροι κατέλαβαν τό χωριό Δημητρίτσι και Νικόκλεια. Ο βουλγαρικός στρατός μπήκε στή Νιγρίτα τό πρωί της 18ης Ιουνίου 1913. Τά καταστήματα και τά σπίτια της πόλης λεηλατήθηκαν και τό προϊόν της άρπαγής μεταφέρθηκε μέ στρατιωτικές άμαξες στίς Σέρρες.

Τό άπόγευμα της 18ης Ιουνίου τό Έλληνικό Στρατηγείο διέταξε τήν άντεπίθεση. Στίς 19 Ιουνίου 1913, μετά από μάχη κοντά στό χωριό Σκεπαστό ό βουλγαρικός στρατός ύποχώρησε βόρεια, στίς θέσεις από όπου ξεκίνησε κοντά στό χωριό Άμπελοι. Η ύποχώρηση έγινε τή νύχτα 19-20 Ιουνίου, άφου προηγουμένως πυρπόλησε τή Νιγρίτα και θανάτωσε όσους κατοίκους δέν τήν είχαν εγκαταλείψει. Ξένοι δημοσιογράφοι πού έφτασαν στήν κατεστραμμένη πόλη διαπίστωσαν ότι από τά 1.450 σπίτια, έμειναν όρθια μόνο 49, ανάμεσα στά όποια και οί δύο έκκλησίες της πόλης και επικυρώνουν τούς ύπολογισμούς τών ντόπιων αρχών, ότι τά θύματα της βουλγαρικής θηριωδίας στή Νιγρίτα δέν ήταν λιγότερα τών 470, τά όποια βρήκαν μαρτυρικό θάνατο.

Στίς 25 Μαρτίου του 1937 τό τότε Κοινοτικό Συμβούλιο, έπιθυμώντας τήν καθιέρωση μιās τοπικής έθνικής έορτής «συμβολιζούσης τήν άπελευθέρωσιν της πόλεως Νιγρίτης εκ του τουρκικού ζυγού άφ' ενός και εκ της βουλγαρικής βουλημίας άφ' έτέρου», επέλεξε τήν 21 Φεβρουαρίου, ήμέρα κατά τήν όποία «άνεστηλώθη πλήρως ή ελευθερία της πόλεως» και «ήτις θά συμβολίζει τήν αυταπάρνησιν και τόν πατριωτισμόν του λαού της Νιγρίτης εις τάς έπερχομένας γενεάς».

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ύποτροφίες σέ φοιτητές

Τή Δευτέρα, 31 Δεκεμβρίου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Θεολόγος, χοροστάτησε στὸν Μεγάλο Ἀρχιερατικό Ἑσπερινό τοῦ Ἀγ. Βασιλείου, πού τελέσθηκε στὸν Ἱερό Προσκυνηματικό Ναό τῶν Ἀγ. Θεοδώρων μέ τή συμμετοχή τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου τῆς πόλης μας. Στό τέλος τοῦ Ἑσπερινοῦ ὁ Σεβασμιώτατος ἀπένειμε 70 ὑποτροφίες σέ φοιτητές καί φοιτήτριες τῆς περιοχῆς μας, πού διακρίθηκαν γιά τήν πρόοδο στίς σπουδές τους καί τό ἥθος τους, ὡς προσφορά τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας πρὸς τή σπουδάζουσα νεολαία τοῦ τόπου μας.

Ὁ Σεβασμιώτατος στὸν Λαγκαδᾶ καί στό Σιδηρόκαστρο.

* Τή Δευτέρα, 7 Ἰανουαρίου, ἡμέρα Συνάξεως τοῦ Τιμίου Προδρόμου καί Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Θεολόγος μετέβη στό Λαγκαδᾶ καί συμμετεῖχε στό Ἀρχιερατικό Συλλεῖτουργο πού τελέσθηκε στὸν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό Ἀγ. Παρασκευῆς, ἡμέρα κατὰ τήν ὁποία ὁ Μητροπολίτης Λαγκαδᾶ, Λητῆς καί Ρεντίνης κ. Ἰωάννης ἐόρταζε τὰ ὀνομαστήριά του, στὸν ὁποῖο καί εὐχήθηκε.

* Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Θεολόγος γιά τόν ἴδιο λόγο, γιά νά ἐκφράσει δηλ. τίς εὐχές του πρὸς τόν Σεβ. Μητροπολίτη Σιδηροκάστρου κ. Μακάριο, μετέβη στό Σιδηρόκαστρο τό Σάββατο, 19 Ἰανουαρίου, ἡμέρα μνήμης τοῦ ἁγίου Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου, καί ἔλαβε μέρος στό Ἀρχιερατικό Συλλεῖτουργο πού τε-

λέσθηκε στὸν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό Ἀγ. Γεωργίου.

Ἱερατική Σύναξη

Τὴν Τετάρτη, 23 Ἰανουαρίου, στὸν Ἱ. Ναό Ἀγ. Ἀναργύρων Σερρών, πραγματοποιήθηκε σύναξη τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου.

Μετά τήν προσευχή ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας ἀναφέρθηκε σέ διάφορα θέματα πού ἀφοροῦν τήν ὀργάνωση καί τήν εὐρυθμὴ λειτουργία τῶν Ἱ. Ναῶν καί στή συνέχεια ὁ Αἰδεσ. πρωτ/ρος π. Γεώργιος Κελεμπέκης, Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος Νιγρίτης, ἀναφέρθηκε σέ διευκρινίσεις σχετικές μέ τό θέμα ἀξιολόγησης τῶν Ἱερέων.

Μνημόσυνο γιά τή συμπλήρωση 5 ἐτῶν ἀπὸ τήν ἐκδημία τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου

Τὴν Κυριακή, 27 Ἰανουαρίου ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης κ. Θεολόγος, συμμετεῖχε στό Ἀρχιερατικό Συλλεῖτουργο πού τελέσθηκε μέ τή συμμετοχή τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Ζιχνῶν καί Νευροκοπίου κ. Ἱεροθέου καί Λαγκαδᾶ, Λητῆς καί Ρεντίνης κ. Ἰωάννου, στὸν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Σερρών, κατὰ τή διάρκεια τοῦ ὁποίου τελέσθηκε καί τό Ἀρχιερατικό μνημόσυνο ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καί αἰωνίου ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κυροῦ Χριστοδούλου, μέ ἀφορμὴ

τή συμπλήρωση πέντε χρόνων από της προς Κύριον ἐκδημίας του.

Ἐκδηλώσεις γιά τή συμπλήρωση 100 ἐτῶν ἀπό τήν ἀπελευθέρωση τῶν Σερρῶν

Ἡ Ἱερά Μητρόπολή μας μέ ἀφορμή τήν συμπλήρωση 100 χρόνων ἀπό τήν ἀπελευθέρωση τῶν Σερρῶν (29 Ἰουνίου 1913) καταθέτει καί τή δική της πολιτιστική καί πνευματική συμμετοχή μέ τήν διοργάνωση ἐκδηλώσεων τιμῆς καί μνήμης καθ' ὅλο τό τρέχον ἔτος, οἱ ὁποῖες θά κορυφωθοῦν τήν 29η Ἰουνίου ἐ.ἔ., ἡμερομηνία κατά τήν ὁποία ἐορτάζονται τά ἐλευθέρια τῆς πόλεως τῶν Σερρῶν.

Οἱ ἐκδηλώσεις ξεκίνησαν μέ τήν ἀπόδοση τιμῆς καί σεβασμοῦ στήν λαμπρή προσωπικότητα τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Σερρῶν Ἀποστόλου (Χριστοδούλου) τήν Κυριακή, 20 Ἰανουαρίου. Τό πρωί τῆς Κυριακῆς τελέσθηκε Ἀρχιερατική θεία

Λειτουργία στόν Ἱ. Ναό τῶν Ἁγίων Θεοδώρων Σερρῶν στήν ὁποία προεξήρχε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης καί Καμπανίας κ. Παντελεήμων καί συλλειτουργήσαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἐλασσῶνος κ. Βασίλειος καί ὁ σεπτός ποιμενάρχης μας κ. Θεολόγος.

Μετά τό τέλος τῆς θείας Λειτουργίας τελέσθηκε Ἀρχιερατικό μνημόσυνο ὑπέρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ αἰοδίμου Μητροπολίτου Ἀποστόλου, κατά τό ὁποῖο ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Βεροίας κ. Παντελεήμων ἀναφέρθηκε στό σπουδαῖο καί πολυσχιδές ἔργο τοῦ αἰοδίμου Μητροπολίτου Ἀποστόλου, κατά τό διάστημα τῆς ποιμαντορίας του στήν Βέροια καί στίς Σέρρες.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Θεολόγος εὐχαρίστησε θερμῶς τοὺς δύο φιλοξενούμενους Ἱεράρχες καί τόνισε ὅτι «ὁ αἰόδιμος προκάτοχός μας Μητροπολίτης Ἀπόστολος ἐπιβεβαίωσε μέ τήν ζωή καί τό ἔργο του τόν διαχρονικό κανόνα πού θέλει τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας καί τοὺς ποιμένες της νά διακονοῦν μέχρι θυσίας τό λαό τοῦ Θεοῦ καί τήν πατρίδα μας».

● Τό ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας, 20 Ἰανουαρίου, πραγματοποιήθηκε, σέ συνεργασία μέ τόν Δῆμο Σερρῶν, ἐκδήλωση λόγου πρός τιμήν τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Ἀποστόλου στό κατάμεστο ἀπό κόσμο ἀμφιθέατρο τῆς Δημόσιας Κεντρικῆς Βιβλιοθήκης Σερρῶν.

Στό πρῶτο μέρος τῆς ἐκδήλωσης ὁ Ἑλλογιμ. κ. Δημήτριος Παπάξης, Ἀναπλ. Καθηγητής τῆς Ἀνωτάτης Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκαδημίας Θεσ/νίκης ἀνέπτυξε τήν εἰσήγησή του, μέ

θέμα: «Ὁ Μητροπολίτης Ἀπόστολος Χριστοδούλου καί ἡ συνεισφορά του στήν ἀπελευθέρωση τῶν Σερρῶν τό 1913».

Ὁ ὁμιλητής παρουσίασε μέ γλαφυρό καί ἐπιστημονικό τρόπο τήν διαδρομή τῆς ζωῆς τοῦ αἰοδίου Μητροπολίτου Ἀποστόλου, τήν ἐθνική δράση καί τό πλούσιο ποιμαντορικό καί κοινωνικό ἔργο του κατά τά δύσκολα ἐκεῖνα χρόνια τῆς σκλαβιάς. Στό δεύτερο μέρος τῆς ἐκδήλωσης ἡ χορωδία τοῦ Μαξιεῖου Πνευματικοῦ Κέντρου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μας παρουσίασε ἐπίκαιρα πατριωτικά τραγούδια.

Στό τέλος ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Θεολόγος ἀπηύθυνε θερμές εὐχαριστίες πρὸς τόν κ. Παπάζη, τήν χορωδία τοῦ Μαξιεῖου Πνευματικοῦ Κέντρου καί τό πολυπληθές ἀκροατήριό γιά τήν συμμετοχή του στήν ἐκδήλωση.

● Ἡ τοπική μας Ἐκκλησία πραγματοποίησε καί δεύτερη ἐκδήλωση, ἡ ὁποία ἐντάσσεται καί αὐτή στίς ἐορταστικές ἐκδηλώσεις μέ τή συμπλήρωση ἑκατό ἐτῶν ἀπό τήν ἀπελευθέρωση τῆς πόλης καί τῆς περιοχῆς μας.

Ἡ ἐκδήλωση αὐτή, τιμῆς καί μνήμης ὅλων τῶν Μακεδονομάχων πού ἀγωνίσθηκαν καί ἔχυσαν τό αἷμα τους γιά τή δική μας ἐλευθερία, πραγματοποιήθηκε τό Σάββατο, 16 Φεβρουαρίου στήν κατάμεστη καί ἀνακαινισμένη αἴθουσα τοῦ Ὁρφέα, πρῶην ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.

Στό πρῶτο μέρος τῆς ἐκδήλωσης ὁ κ. Παναγιώτης Σκαλποῆς, Ἀναπληρωτής Καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ. παρουσίασε τό βιβλίο τοῦ θεολόγου καθηγητῆ κ. Κυριάκου Παπακυριάκου μέ τίτ-

λο: «Ὁ Μακεδονικός Ἀγώνας στό Νομό Σερρῶν». Στό τέλος τῆς παρουσίαισιν τοῦ βιβλίου ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας τίμησε, ἐκ μέρους τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως τόν καθηγητή-συγγραφέα κ. Παπακυριάκου γιά τήν ἐθνικοθρησκευτική προ-

σφορά του καί τό συγγραφικό του ἔργο στήν Ἱερά Μητρόπολή μας μέ τήν μεγαλύτερη τιμητική διάκρισή της τό μετάλλιο-σταυρό τοῦ Ἀγ. Νικήτα συνοδευόμενο μέ δίπλωμα τιμῆς.

Στό δεύτερο μέρος πραγματοποιήθηκε συναυλία παραδοσιακῆς καί ἑντεχνῆς μουσικῆς ἀπό τήν παιδική καί νεανική χορωδία τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἀγ. Βησσαρίωνος Φιλιπιάδος Πρεβέζης.

Στό τέλος ὁ Σεβ. Μητροπολίτης

μας κ. Θεολόγος εύχαρίστησε τόν κ. Παναγιώτη Σκαλτσή για τήν υπέροχη παρουσίαση τοῦ βιβλίου καί τήν χορωδία τοῦ Ἱ.Ν. Ἀγ. Βησσαρίωνος Φιλιπιάδος Πρεβέζης για τήν ἐπιτυχημένη συναυλία της καί τό πολυπληθές ἀκροατήριό, για τή συμμετοχή του στήν ἐκδήλωση.

Ἐκοιμήθη ὁ Ἀρχιμ. Θεόφιλος Ζησόπουλος

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Σερρών καί Νιγρίτης μέ αἰσθήματα βαθειᾶς συγκίνησης πληροφορήθηκε τήν πρὸς Κύριον ἐκδημία τοῦ Μακαριστοῦ Ἀρχιμανδρίτου π. Θεοφίλου Ζησοπούλου τήν 29ῃ Ἰανουαρίου.

Ὁ Μακαριστός Ἀρχιμανδρίτης π. Θεόφιλος διηκόνησε για πολλά χρόνια τό ἱερό Θυσιαστήριό καί τήν Ἐκκλησία ὡς Ἱεροκήρυκας καί πνευματικός, ἀφήνοντας πίσω του πλούσιο πνευματικό ἔργο.

Ὑπῆρξε ὁ ὁραματιστής καί ἰδρυτής τῆς Ὁρθο-

δόξου Χριστιανικῆς Ἀδελφότητος «Ἁγία Λυδία» στήν Ἀσπροβάλτα.

Μαζί μέ τόν προφορικό λόγο, στόν ὁποῖο ἀναλώθηκε, χρησιμοποίησε καί τόν γραπτό λόγο. Ὁ λόγος του ἦταν δυναμικός, σαφής, μεστός καί πάντα ἐμπνευσμένος ἀπό τό κεφαλόβρυσό τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἡ ἀγάπη του για τόν Θεό καί τόν ἄνθρωπο ἐφευρετική καί ἀνεξάντλητη.

Ἰδρυσε μαθητικά οἰκοτροφεία στό Κιλκίς, σέ μιά ἐποχή πού τά Γυμνάσια εἶχαν μείνει μέ ἐλάχιστους μαθητές, μετά ἀπό ἐπιδημία γρίπης.

Μερίμνησε για τήν δημιουργία κατηχητικῶν σχολείων, ἀγιογραφικῶν κύκλων καί ἐκκλησιαστικῶν κατασκήνωσεων, πού λειτουργοῦν μέχρι καί σήμερα στήν Ἀσπροβάλτα.

Στίς ἐγκαταστάσεις τῶν Κατασκηνώσεων φιλοξενήθηκαν μέχρι σήμερα χιλιάδες ἐλληνοπούλα καί παιδιά ὁμοδόξων χωρῶν.

Τό 1993, μέ τίς ἄοκνες προσπά-

θειες τοῦ π. Θεοφίλου, ιδρύεται ὁ Ραδιοφωνικός Σταθμός «Λυδία ἢ Φιλιππησία».

Τό 1996, ὁ π. Θεόφιλος ἀντιλαμβανόμενος τήν καταλυτική ἐπίδραση τῆς τηλεοράσεως, ἀναλαμβάνει τό βάρος τῆς στελεχώσεως καί λειτουργίας τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τηλεοπτικοῦ Σταθμοῦ 4E, πού σήμερα μεταδίδεται δορυφορικά καί μέσω τοῦ διαδικτύου σέ ὅλο τόν πλανήτη.

Ἕνας ἀκάματος ἐργάτης τοῦ Εὐαγγελίου βρίσκεται τώρα εἰς τās αἰωνίους μονάς. Ἕνας ἄξιος κληρικός πού τίμησε τό ράσο του καί ἔσπειρε ἀφειδώλευτα τόν λόγο τοῦ Θεοῦ στίς καρδιές τῶν ἀνθρώπων ἀναπαύεται στήν ἀγκαλιά τοῦ Θεοῦ. Ἄς ἔχουμε τήν εὐχή του.

Ἡ ἐξόδιος ἀκολουθία, μέ τήν συμμετοχή πλήθους Ἀρχιερέων, ἱερέων καί λαοῦ τοῦ Θεοῦ, τελέσθηκε τήν Τετάρτη 30 Ἰανουαρίου, στόν Ἱερό Ναό Ἀγίας Λυδίας τῆς ὁμωνύμου Ἀδελφότητος στήν Ἀσπροβάλτα. Κατ' αὐτήν γιά τήν προσωπικότητα τοῦ αἰοδήμου γέροντος ὁμίλησε ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας.

Προσφορά «ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΑΓΑΠΗΣ» τό 2012

Τό ἐνοριακό κέντρο Διανομῆς Ρούχων καί ὑποδημάτων ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΑΓΑΠΗΣ «ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΕΛΕΗΜΩΝ» δημιουργήθηκε μέ τίς εὐλογίες τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ. ΘΕΟΛΟΓΟΥ τόν Αὐγούστο τοῦ 2008. Βρίσκεται δίπλα στόν Ἱ. Ναό ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κ. Ἀλεξανδρίδη καί εἶναι ἀνοικτό κάθε μέρα ἀπό Δευτέρα ἕως Παρασκευή 9-12 π.μ. Μέ ἕνα εἰδικό σημείωμα πού δίδεται ἀπό τούς Ἱερεῖς τῶν ἐνοριῶν μποροῦν οἱ ἐνδιαφερόμενοι νά προσέρχονται καί νά ἐφοδιάζονται

μέ ροῦχα καί ὑποδήματα πού τούς χρειάζονται.

Δέχεται ροῦχα παντός εἶδους καί ὑποδήματα γιά ὅλες τίς ἡλικίες εἴτε ἀπό καταστήματα καί βιοτεχνίες, εἴτε ἀπό ιδιώτες, καινούργια καί μεταχειρισμένα μέ τήν προϋπόθεση νά εἶναι σέ ἄριστη κατάσταση.

Γιά τό ἔτος 2012 διανεμήθηκαν συνολικά 89.369 τεμάχια:

α) Σέ 2.675 περιπτώσεις δόθηκαν 55.669 τεμάχια.

β) Ἐγιναν 103 ἀποστολές σέ χωριά καί γειτονικές χώρες καί διατέθηκαν 22.900 τεμάχια.

γ) Ἐπίσης κάθε πρώτη Παρασκευή τοῦ μήνα ἔγιναν 6 διανομές ρούχων β' διαλογῆς στήν αἴθουσα τοῦ Ἱ. Ναοῦ καί διανεμήθηκαν 10.800 περίπου ροῦχα καί ὑποδήματα.

Ἡ Διακονία Ἀγάπης «Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Ἐλεήμων» εὐχαριστεῖ:

- Τίς κυρίες πού ἐθελοντικά κάθε ἡμέρα ἀναλίσκονται πραγματικά γιά νά τακτοποιήσουν τά ροῦχα καί νά ἐξυπηρετήσουν τούς ἐνδιαφερομένους.

- Τίς βιοτεχνίες - καταστήματα πού προσφέραν καινούργια ἐνδύματα καί ὑποδήματα.

- Ὅπως ἐπίσης καί ὅλους τούς Σεργαίους πιστούς πού ἀνταποκρίθηκαν στήν ἐκκλήση τῆς Ἐκκλησίας μας καί ἀπλόχερα προσέφεραν τήν ἀγάπη τους.

Στό πρόσωπο τῶν ἀδελφῶν μας πού ἔχουν ἀνάγκη ἡ Ἐκκλησία μας πάντα βλέπει τόν ἴδιο τόν Χριστό σύμφωνα μέ τά λόγια Του «...ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνί τούτων τῶν ἀδελφῶν τῶν ἐλαχίστων, ἐμοί ἐποιήσατε» (Ματθ. κε' 40).

Ἡ ἑορτή τῆς Ὑπαπαντῆς στήν Ἱ. Μητρόπολή μας

Μέ ιδιαίτερη λαμπρότητα γιόρτασε ἡ Ἱερὰ Μητρόπολή μας τή γιορτή τῆς Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου καί τῆς Παναγίας Ἱεροσολυμίτισσας

τήν Παρασκευή καί τό Σάββατο 1 καί 2 Φεβρουαρίου.

Οἱ ἑορταστικές ἐκδηλώσεις ἄρχισαν τό ἀπόγευμα τῆς Παρασκευῆς μέ τόν πανηγυρικό ἀρχιερατικό Ἑσπερινό πού τελέσθηκε στόν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν, ὅπου ὑπάρχει πιστό ἀντίγραφο τῆς ἱερῆς καί θαυματουργῆς εἰκόνας τῆς Παναγίας Ἱεροσολυμίτισσας, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Θεολόγου.

Τό βράδυ τελέσθηκε ἀγρυπνία.

Τό πρωί τοῦ Σαββάτου, ἑορτή τῆς Ὑπαπαντῆς, τελέσθηκε πανηγυρική θεία Λειτουργία, προεξάρχοντος τοῦ σεπτοῦ Ποιμενάρχου μας κ. Θεολόγου, ὁ ὁποῖος μίλησε ἐμπνευσμένα γιά τό πρόσωπο τῆς Παναγίας ἡ

ὁποία εἶναι ἡ μητέρα, ἡ βοηθός καί ἡ παρηγορητριά στίς δύσκολες ὥρες πού περνᾷ ἡ χώρα μας, ἀλλά καί γιά τό ἱερό πρόσωπο τῆς μητέρας τοῦ καθενός μας.

Τό ἀπόγευμα τοῦ Σαββάτου πραγματοποιήθηκε ἀπό τή γυναικεία χορωδία τῆς Ἱερᾶς Μητροπό-

λεως Νεαπόλεως καί Σταυρουπό-
λεως μία ἐξαιρετική σέ ποικιλία καί
ποιότητα ἐκδήλωση, στή Δημόσια
Κεντρική Βιβλιοθήκη Σεργῶν.

Τά μέλη τῆς χορωδίας κατέπληξαν
ὅλους ὅσους παρακολούθησαν τήν
ἐκδήλωση μέ τήν ποικιλία τῶν καλ-
λιτεχνικῶν ἐκδηλώσεων. Τά τρα-
γούδια ἀποδόθηκαν ὑπέροχα μέ τήν
ἐμπνευσμένη καθοδήγηση τῆς χο-
ράρχου τῆς κ. Μαρίας Χαραλαμπί-
δου. Στή συνέχεια παρουσίασαν μέ
διαφάνειες τή διαδρομή τοῦ προσώ-
που τῆς μητέρας στήν ἱστορία καί τή
λογοτεχνία.

Τήν παρουσίαση συμπλήρωσαν
θεατρικά δρώμενα μέ ὑπέροχες
ἐρμηνεῖες ἀπό μέλη τῆς χορωδίας. Οἱ
πολυποίκιλες παρουσιάσεις τελεί-
ωσαν ἀπό τά 11 μέλη γυναικῶν τοῦ
χορευτικοῦ τμήματος ἀπό τήν ἐνο-
ρία τοῦ Ἀγ. Παντελεήμονος οἱ
ὁποῖες χόρεψαν σκοπούς τοῦ Πόν-
του.

Στό τέλος, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης
μας κ. Θεολόγος, ἐντυπωσιασμένος
ἀπό τήν ἄριστη ἐκδήλωση ἐξέφρασε
τίς θερμές του εὐχαριστίες πρὸς τή
χορωδία, τήν χοράρχη τῆς καί πρὸς
ὅλους πού κατέκλυσαν τό ἀμφιθέα-
τρο τῆς Δημ. Βιβλιοθήκης.

Ἐκδηλώσεις γιά τά παιδιά τῶν Ἱερέων καί τούς φοιτητές

* Τήν Τετάρτη, 2 Ἰανουαρίου, τό
ἀπόγευμα, πραγματοποιήθηκε ἑορ-
ταστική χριστουγεννιάτικη ἐκδήλω-
ση γιά τά παιδιά τῶν ἱερέων τῆς
Ἱεράς Μητροπόλεώς μας, στή «Μυ-
ριόβιβλο» Βιβλιοθήκη τῆς Μητρο-
πόλεώς μας. Στήν ἀρχή ἓνα τμήμα τῆς
Παιδικῆς Χορωδίας τοῦ Μαξιμείου
Πνευματικοῦ Κέντρου τῆς τοπικῆς

μας Ἐκκλησίας παρουσίασε ἑορταστικό πρό-
γραμμα μέ ὕμνους καί τραγούδια. Στή συνέχεια ὁ
Σεβασμιώτατος μίλησε στά παιδιά γιά τό πνεῦμα
τῶν ἑορτῶν καί προσέφερε δῶρα.

* Τήν ἴδια μέρα, τό βράδυ, ὁ Σεβασμιώτατος πα-
ρευρέθη στή σύναξη τῶν φοιτητῶν τῆς περιοχῆς μας
σέ αἴθουσα τοῦ ξενοδοχείου «Φίλιππος Ξενία» πρὸς

τούς ὁποίους ἀπηύθυνε ἐπικαιρὴ ὁμιλία καί εἶχε
τήν εὐκαιρία νὰ συνομιλήσει μαζί τους.

Χειροθεσία Ἱερέως

Κατά τή θεία Λειτουργία πού τέλεσε ὁ Σεβ. Ποι-
μενάρχης μας κ. Θεολόγος, στὸν Ἱερό Ναό Ἀγ. Γε-
ωργίου Κάτω Καμήλας τήν Κυριακή, 10 Φε-
βρουαρίου, χειροθέτησε σέ Οἰκονόμο τόν Ἐφη-
μέριο τοῦ Ἱ. Ναοῦ π. Ἀθανάσιο Μάνθου.

Ἐκδηλώσεις γιά τήν κοπή τῆς Βασιλόπιτας

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Θεολόγος μέ τήν εὐκαιρία τῆς εἰσόδου στό νέο ἔτος παραβρέθηκε καί εὐλόγησε τίς πρωτοχρονιάτικες πίτες: α) στό ἐπισκοπεῖο (31/12), στόν Ἱ. Ναό Ἀγ. Θεοδώρων Σερρών (1/1), στό Λύκειο Ἑλληνίδων Σερρών (4/1), στή φιλόπρωχο Ἀδελφότητα κυριῶν «ΕΜ-

ΜΕΛΕΙΑ» (9/1), στή Χριστιανική Ἑστία (22/1), στό Μαξίμειο Πνευματικό Κέντρο (22/1), στό ἑσπερινό ΕΠΑΛ Σερρών (23/1), στό Γυμνάσιο Ἀγ. Πνεύματος (24/1), στόν Ἱ. Μητροπολιτικό Ναό Παμμεγ.

Ταξιάρχων Σερρών γιά τά μέλη τῶν φιλοπτώχων ταμείων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας καί τῶν συνεργατῶν τοῦ Ἑράνου Ἀγάπης (24/1).

Ἀπό τίς ποιμαντορικές δραστηριότητες τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σερρών καί Νιγρίτης κ. Θεολόγος κατά τό μήνα Ἰανουάριο καί τό πρῶτο δεκαπενθήμερο τοῦ Φεβρουαρίου 2013:

- **Λειτουργήσε** στούς Ἱ. Ναούς: Ἀγ. Θεοδώρων Σερρών (1/1, 20/1), Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Σερρών (6/1, 27/1, 2/2), Ἀγ. Παρασκευῆς Λαγκαδά (7/1), Ἀγ. Ἀντωνίου Σερρών (17/1), Ἀγ. Ἀθανασίου Χρυσοῦ (18/1), Ἀγ. Γεωργίου Σιδηροκάστρου (19/1), Ἀγίας Λυδίας τῆς ὁμωνύμου Ἀδελφότητας (30/1), Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἀμπέλων (1/2), Ἀγ. Δημητρίου Νικοκλείας (3/2), Ἀγ. Γεωργίου Κάτω Καμήλας (10/2).

- **Χοροστάτησε** στήν Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ στούς Ἱ. Ναούς: Ἀγ. Θεοδώρων Σερρών (31/12), Παμμεγ. Ταξιαρχῶν Σερρών (19/1, 26/1, 1/2, 2/2) Ἀγ. Ἀντωνίου Στρυμονικοῦ (16/1), Ἀγ. Ἀθανασίου Σερρών (17/1), Ἀγ. Νικήτα Σερρών (24/1), Τριῶν Ἱεραρχῶν Τερπνῆς (29/1), Ἀγ. Παντελεήμονος Σερρών (9/2).

- **Προέστη** στή Δοξολογία μέ τήν εὐκαιρία τῆς εἰσόδου στό νέο πολιτικό ἔτος 2013 στό Μητροπολιτικό Ἱ. Ναό Παμμεγ. Ταξιαρχῶν Σερρών (1/1).

- **Τέλεσε** α) Ἐπιμνημόσυνη δέηση ὑπέρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀεμνήστου Μητροπολίτου Ἀποστόλου Χριστοδούλου, στόν Ἱ. Προσκυνηματικό Ναό Ἀγ. Θεοδώρων Σερρών (20/1), β) τρισάγιο στόν τάφο τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Σερρών καί Νιγρίτης κυροῦ Μαξίμου (21/1).

Ἀπό τό βίο καί τήν πολιτεία τοῦ ὁσίου Ἀντωνίου

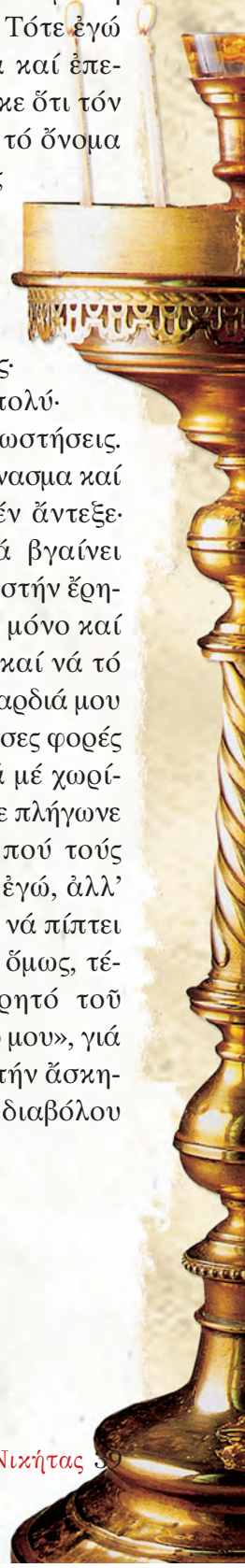
Κείμενο*

Ἐφάνη ποτέ δαίμων ὑψηλός λίαν μετὰ φαντασίας, καί τετόλμηκεν εἰπεῖν· Ἐγώ εἰμι ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ, καί Ἐγώ εἰμι ἡ πρόνοια· τί σοι θέλεις χαρίσωμαι; Ἐγώ δέ τότε μᾶλλον ἐνεφύσησα κατ' αὐτοῦ τόν Χριστόν ὀνομάσας, καί τύψαι τοῦτον ἐπεχείρησα· καί ἔδοξα τετυφέναι, καί εὐθύς ὁ τηλικοῦτος σύν πᾶσι τοῖς ἑαυτοῦ δαίμοσι ἠφανίσθη ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ. Ἦλθε ποτε νηστεύοντός μου, καί ὡς μοναχός ὁ δόλιος, ἔχων ἄρτων φαντασίαν· καί συνεβούλευε λέγων· Φάγε, καί παῦσαι τῶν πολλῶν πόνων· ἄνθρωπος εἶ καί σύ, καί μέλλεις ἀσθενεῖν. Ἐγώ δέ, νοήσας αὐτοῦ τήν μεθοδεῖαν, ἀνέστην εὐξασθαι. Κακεῖνος οὐκ ἠνεγκεν· ἐξέλιπε γάρ, καί διὰ τῆς θύρας ὡς καπνός ἐξερχόμενος ἐφάνη. Ποσάκις ἐν τῇ ἐρήμῳ φαντασίαν ἔδειξε χρυσοῦ, ἵνα μόνον ἄψωμαι, καί βλέψω! ἐγώ δέ κατέψαλλον αὐτοῦ, κακεῖνος ἐτήκετο. Πολλάκις ἔκοπτόν με πληγαῖς καὶ γὰρ ἔλεγον· «Οὐδέν με χωρίσει ἀπό τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ»· καί μᾶλλον αὐτοί μετὰ ταῦτα κατέκοπτον ἀλλήλους. Οὐκ ἐγώ δέ ἤμην ὁ παύων ἐκείνους καί καταργῶν· ἀλλ' ὁ Κύριος ἦν ὁ λέγων· «Ἐθεώρουν τόν σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα». Ἐγώ δέ, τέκνα, μνημονεύων τοῦ ἀποστολικοῦ ρητοῦ, «μετασχημάτισα ταῦτα εἰς ἑμαυτόν», ἵνα μάθητε μὴ ἐκκακεῖν ἐν τῇ ἀσκήσει, μηδέ φοβεῖσθαι τοῦ διαβόλου καί τῶν δαιμόνων αὐτοῦ τὰ φαντασίας.

Μετάφραση

Παρουσιάσθηκε κάποτε μέ μεγαλοπρέπεια ἓνας δαίμων πολύ ὑψηλός καί τόλμησε νά εἰπῇ. Ἐγώ εἰμαι ἡ δύναμη τοῦ Θεοῦ, καί Ἐγώ εἰμαι ἡ θεία πρόνοια, τί θέλεις νά σοῦ χαρίσω; Τότε ἐγώ ἐπικαλούμενος τόν Κύριον τόν ἔφτυσα καί ἐπεχείρησα νά τόν κτυπήσω. Καί μοῦ φάνηκε ὅτι τόν κτύπησα, καί ἀμέσως μόλις ἀκούσθηκε τό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ἐκεῖνος ὁ τόσον ὑψηλός μαζί μέ ὅλους τοὺς δαίμονές του ἐξαφανίσθηκε. Κάποτε, σέ περίοδο πού ἐγώ νήστευα, ἦλθε ὁ παμπόνηρος ὡς μοναχός, καί κρατώντας στά χέρια του ψωμιά φανταστικά, μέ συμβούλευε λέγοντας· Φάγε καί σταμάτα νά κοπιᾶζεις τόσο πολύ· ἄνθρωπος εἶσαι καί σύ· μπορεῖ νά ἀρρωστήσεις. Ἐγώ ὅμως κατανόησα τό πονηρό του τέχνασμα καί σηκώθηκα νά προσευχηθῶ. Ἐκεῖνος δέν ἄντεξε· ἐξαφανίσθηκε ἀμέσως καί φάνηκε νά βγαίνει ἀπό τήν πόρτα ὡς καπνός. Πόσες φορές στήν ἐρημο δέν μοῦ ἔδειξε φανταστικό χρυσάφι, μόνο καί μόνο γιὰ νά τό ἐγγίσω μέ τά χέρια μου καί νά τό προσέξω! Ἐγώ ὅμως ἔψαλλα μέ ὅλη τήν καρδιά μου καί ἐκεῖνος ἔλυων ἀπό τό κακό του. Πόσες φορές μέ πλήγωναν καί ἔλεγα· «Τίποτε δέν θά μέ χωρίσει ἀπό τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ. Καί τότε πλήγωνε ὁ ἓνας τόν ἄλλον. Πλήν ὅμως ἐκεῖνος πού τοὺς ἔπαυε καί τοὺς καταργοῦσε δέν ἦμουν ἐγώ, ἀλλ' ὁ Κύριος πού λέγει· «Ἐβλεπα τό σατανᾶ νά πίπτει σάν ἀστραπὴ ἀπό τόν οὐρανόν». Ἐγώ ὅμως, τέκνα μου, ἐνθυμούμενος πάντοτε τό ρητό τοῦ Ἀποστόλου, «ἐφήρμοσα αὐτά στόν ἑαυτό μου», γιὰ νά μάθετε νά μὴ ἀπογοητεύεσθε κατὰ τήν ἀσκησι καί νά μὴ φοβῆσθε τίς φαντασίες τοῦ διαβόλου καί τῶν δαιμόνων του.

* Μ. Ἀθανασίου, Ἔργα 11, ΕΠΕ, Θεσσαλονίκη 1976, σσ. 88-89.

Από την επίσκεψη του κ. Αποστόλου Τζιτζικώστα, Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας
στο Σεβασμιώτατο (27/1).

Ἡ Χορωδία τοῦ Μαξιμείου Ἰδρυάματος κατὰ τήν ἐκδήλωση γιά τή συμπλήρωση 100 χρόνων ἀπό τήν ἀπελευθέρωση τῶν Σερρῶν (20/1)